

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGŐ.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Szomorú és dicsőséges évfordulót

Ünnepelünk ma, amikor az öt évvel ezelőtti munkási és kárpátjai betörés és orvítamadás alkalmával ártatlan magyarok vére festette pirosra a tél éjszaka havát. Mi akkor megdöbbenünk, de tudtuk, hogy ennek így kell történnie. Így és nem másképpen, mert vannak a földön kérdések, amelyeket csak így lehet megoldani, ahogy megoldottuk a következő napok feladatait, amikor is az elhullott mártírok véréből fakadt új magyar hősök megindultak, hogy elkövetkezzék minden magyarok örök álma: újabb sávot visszahódítani a történelmi határokból!

Mi megdöbbenünk, de felfigyeltünk a világra.

Hiszen azok, akik a merényletet elkövetették, két évtizeden keresztül azt hirdették, hogy ők Közép-Európa békejének őrizői.

A békeörökből azonban békebonítók lettek és akkor támadták hába a magyart, amikor a legvalóságosabb európai hatalmak próbálták megmenteni az igazságot és békét.

Nincs menség és nincs kibúvó. A merénylet megtörtént és az elcsúszott hónapok élelőkké bizonyították, hogy az elveikért nem bészélni, de cselekedni kell. Olyan elvek voltak ezek, melyek egy nemzet lelkéből fakadnak, melyeket egy ország népe dédelgetett két évtizeden keresztül a reménytelenség fekete éjszakájában.

Az első bécsi döntést felváltották azok, akik kérték a döntés megsemmisítését. A bécsi elgondolás új kibúvót keresett, de rajta vesztett, mert a földből új sereg nőtt és olyan sereg, mely minden trianoni átok dacára nemcsak versenyképes de versenyen felüli is volt.

A munkási és ungvári betörés előjártéka akart lenni egy lehengerelő, erőszakos megmozdulásnak és hirtelen összeomlott, mint a felfújó buborék.

Akkor ez a kis nép és nem utolsó nemzet magára talált, mint mindig a történelmi megpróbáltatásokban és egy emberként állott annak az Embernek a zászlaja alá, akit éppen ezektől a napoktól kezdődően országgyűlési jelzővel tisztelt meg a történelem.

Az orvul támadók szűcs és parizán bandái hába próbálták tűzfészekké alakítani a békés Magyarország felső zugait, mert a honvéd ökle ott és akkor csapott le, ahol nem is sejtették. Ők koncert, mi a magunk és Istentől adott jogos örökségünkért harcolunk.

Amikor végig száguldott az országon az első rádiós hír, minden magyar lelkében fellángoltak a vízföldi idők nagy feltámasztó emlékei.

Annak idején Rákóczi kurucái állottak olyan türelmetlen várakozásban az ungi, beregi, munkási erődökben, völgyekben és hegyek mentén, ahogyan a mai idők dicső kuruc unokái vállaltak minden kockázatot Istentért, hazáért, szabad-

A Debreceni Csizmadia Árucarnok Szövetkezet igazgatósága a Szövetkezet fel- számolását javasolja a közgyűlésnek

Kinevezések, előléptetések a debreceni pénzügyigazgatóságnál

A német csapatok újabb előretörése a keleti arcvonal déli szakaszán

A szovjet óriási ember- és anyagáldozattal próbál tért nyerni, de eredménytelenül -- A megtorlás hosszú időre ártalmatlanná fogja tenni Angliát -- Angolszász légitámadás horvát városok ellen -- A keleti arcvonalon rövidesen nagyarányú ellentámadást indít a német főparancsnokság -- Aggodalmak Londonban a lengyel-szovjet viszály alakulása miatt

EGY KÜLFÖLDI UJSÁGCIKKEL KAPCSOLATBAN, amely azzal a ténnyel foglalkozik, hogy míg az angolszász sajtó hosszabbideig olyan modorban tárgyalta Európa megrohanásának kérdését, mintha a partizánok közvettlenül küszöbön állna, ez a sajtó legutóbb sokkal mérsékelttérrel hangot üt meg. A hírodalmi közlönyminisztériumban megállapítják, hogy az angolszász sajtó mostanában csakugyan fellépett a közönség tudatára. Ennek a nyilvánvalóbb utatitásra bekövetkezett változásnak két célja lehet, vagy az előzáró kísérlet valóban külsőre tervezett időpontjának lepezése, vagy pedig az erősen felesleges hangulat lecsillapítása. Abban a kérdésben, vajon a két lehetőség közül, melyik a helyes magyarázat, a minisztérium nem foglalt állást. Német illetékes katonai helyen is kilépett a kérdésre. Az angolszászok számára eddig adódott előzáró lehetőségek valóra váltása nem sikerült. Az egyik az oroszországi eseményekkel kapcsolatosan kínálkozott, amikor a milliós angolszász sereggel szemben a németek csak 3-4 hadosztályral rendelkeztek, a másik lehetőséget a Balkán nyújtotta volna. Az orosz partizánok azonban nem változtak be a hozzáfűzött reményeket és az orosz arcvonalról elvont hadosztályokkal időközben megerősített Balkánon való partizánok is lehetetlenné vált annál is inkább, mert a németeknek az Egei-tenger legfontosabb támasz-

pontját is sikerült kézrekeríteniük. Így nem marad más hátra, mint Nyugat-Európa partizánállásának megkísérlése, amelyet meg-német katonai helyen és erre az eshetőségre Németország úgy fel van készült, hogy meglepetésre semmiképpen sem kerülhet sor akár néhány napon belül, akár 90 napon belül próbálja meg az ellenség az előzáró. A felkészültségre vonatkozóan német részről a legközelebbi jövőben valószínűleg részletes adatokat is közölnek.

LONDONI BRIT ÉS LENGYEL KÖRÖKBEN nagy aggodalommal néznek a lengyel-orosz viszony fejlődésére. A viszony rendezése nem tud lépést tartani azzal az aggodalommal, amelyet a keleti arcvonalon történt események szükségessé tennének. Még mindig kéklik orosz oldalról az a nyilatkozat is, hogy az oroszok nem hódítoként, hanem felszabadítóként lépik át a lengyel határt. Az angol sajtó fejtegetésében kifejezésre jut az az aggodalom, amely a lengyel-orosz viszony következményeit szemléli. Amerikában az orosz harát ciklikók előgedettségüket nyilvánítják amiatt, hogy a lengyel földrajzi mozgalom még mindig nem léphet működésbe a németek ellen és ellélik a londoni lengyel kormány magatartását is. Azok a közírók, akik közel állnak a kislállamok diplomáciai köréhez, azon a véleményen vannak, hogy a háttérkérdések tekintetében a nagyhaj-

makra más mértékkel kell alkalmazni mint a kislállamokra. Az amerikai közvélemény nagyrésze azonban úgy vélekedik, hogy a lengyel kérdés amerikai szempontból nem életbevágó fontosságú.

HIVATALOS FRANCIA ALLASFOGLALÁS SZERINT a franciáknak ma az a legfőbb közelességük, hogy támogassák mindazokat, akik a bolsevizmus ellen harcolnak.

DEL-OLASZORSZÁGBAN az angolok és amerikaiak élénkebb magyartarlása a korábbi harcok néhány gyújtópontjában megerősíti az utóbbi napok megfigyelést, amelyek szerint az amerikai 5. és angol 8. hadsereg ismét nagyobbabababá támadásra készül. A német csapatok kedden mindenütt sikeresen ellentálltak az angoloknak és amerikaiaknak, rohamesapatokat még az előtérben álló akadályoknál visszaverték. Venafiótól északra az angolszászok fokozták tüzésüket, a német nehéz ágyúk viszonzózták őket és több üteget elhallgattattak. Az adriai partokon fokozódott mindkét oldalon a tüzési tüz hevessége. Gyalogosági harcokra, csak a partközelségben került sor. A támadók jelentékeny vesztesége szenvedtek.

A JAPAN FŐHADISZÁLLÁS jelen tése szerint, hogy a japán csapatok, amelyek Finnshafertől északra teves harcokat folytattak az ellenséggel beszüntették az ellenség üldözését és Finnshafertől 56 km-nyire északra nyugatra Kalana mellett új ál-

lásokat foglaltak el. Az amerikaiak az elmúlt év szeptember 6-án ezen a területen 16 ezer embert veszítettek.

WENNERSTRÖM, A STOCKHOLMS TIDNINGEN REPULOSZAK ÉRTŐ MUNKATÁRSA hosszabb cikkében fölveti a kérdést, hogy megadásra lehet-e kényszeríteni a legközelebbi hónapokban légi támadások által Németországot. A svéd szakértő véleménye szerint valószínűtlennek látszik, hogy annyira érinteni lehessen a decentralizált német ipart vagy a jól kifejlesztett német közlekedési rendszert, hogy ennyi idő alatt döntés következzék be a háború feletleg. A szövetségesek fokozódó támadásával erősödik a német léghajítás is, különösen pedig a vadászrepülők magatartását. A német vadász légi fegyvernem ezenkívül sok ellenséges gép lelőését tudja kimutatni. Ha mindezek még növekednek, nincs kizárva, hogy a szövetséges légi főparancsnok ságnak bizonyos elővigyázatosságot és tartózkodást kell tanúsítani Németország bombázásánál, mivel a szövetségeseknek semmi körülmények mellett sem szabad bombázókövetkeik erejét kockára tenni — a nagy invázióra való állandó készenlétet tekintve véve. Sokan fének az Egyesült Államokban és Nagybritanniában a véres veszteségeiket járó második fronttól.

Elkeseredett harcok a keleti arcvonalon

Berlin, január 5. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőfőparancsnokság közli:

A keleti arcvonal déli részén kedden is csak helyi jelentőségű harcokra került sor. Zsitomirtól délre és nyugatra lévő harci terepben visszaverték a szovjet támadásait és sok ellenséges páncélost megsemmisítettünk. A német páncélos kötelékek meglepetésszerű előretöréssel szétverték egy szovjet lövészetredet, különösen a berdzsevi szakaszon fokozták támadásukat. Elkeseredett harcokban felad-

(Sz. R. 1.)

ságért.

Nem véletlen az, hogy éppen a munkási, ungvári hősök vére változtalt át életet teremtő új kovászá, mert azok, akik akkor egyetlen szál ruhában tévív idején gondolkodás nélkül állottak felvonuló tankok és géppuskák elé, tudták, hogy ezzel a kiállással áll, vagy bukik jövőző sorsunk.

Ezért szomorúan dicsőséges ez a megemlékező dalom, de minálább a dicsőséget vállaljuk, mert hirdeljük immár ezer esztendeje Európában minden bajok kelles közepén, hogy a hazáért élni jó, de legszebb és legdicsőbb dolog meghalni. Magyar férfiak, magyar hősök mindig többre értékék a hősi

halált, mint a szolgásgos életet, melyet idegen járomban kell elöltetni.

A kárpátjai nagy megmozdulás alkalmával a térképész honvédek olyan lelkes kis csapatot állítottak európai első fegyvergyár legkiválóbb acélal páncélozott gépei elé, mely honvéd csapatokca melle minden acélal és páncélal erősebbnek bizonyult.

A honvédek mellett olyan egyszerű emberek, ifjú diákok, levették, tanoncok, munkások vonultak fel nyomban, kérés és felhívás nélkül a küzdő térre, akik átették a csehok „szabadságos húsz esztendejé”, de most inkább vállalták a dicső halált, mint megegyezzer a be-

nesi mennyország ígéréit.

Nem hivatalos harcosok, de lélekszerint magyarok voltak ezek a bátrak, akik jól tudták akkora, hogyja katonát nem az erős fegyver, nem a formaruha, de mindenek fölött a magyarul érző szív és magyarul lángoló lélek avatja honvéddé. Honvéd kis csapat volt, mely tartotta a frontot mindaddig, míg megfelelő választ nem kaptak azok, akik nem akarták belátni, hogy eljött az ideje új magyar csodáknak, mely időkben és csodákban zengő nőaszóval, mosolygól, halálászó és váró bátorsággal tette meg a munkási és ungvári hőök gárdája a legszebb magyar tettek tetteit!

ben a többi szakasz ellen intézett szovjet támadásokat visszaverték. Propoisktól nyugatra az ellenség erős tűzérrel előkészítés után több lövészhadosztály és sok páncélos támogatásával keskeny arcvonalon támadást kezdett. A szovjet szempontjából különösen nagy veszteséggel járó harcok vannak itt folyamatban. Azokat a bolsevista kísérleteket, amelyek odairányulnak,

hogy Vitebszktől északnyugatra a legutóbbi napokban elfoglalt területeket visszafoglalja, részben ellentámadással visszavertük. Neveltől északra meghiusult egy páncélos támogatással intézett bolsevista támadás. Német harci útegek lötték a kronstadti bolsevista különleges járműveket és sok találatot értek el egy motoros hajón.

Dél-Olaszországban összeomlottak az ellenség támadásai

A délolaszországi arcvonalon az ellenség Venafrotól nyugatra nagy erővel támadta harci előőrsünket. Ezek a támadások az ellenség szempontjából súlyos vérvesztéssel jártak. Ortonától északnyugatra is több ellentámadás omlott össze állásaink előtt. Január 4-én a déli órákban északamerikai bombázók észak- és nyugatnémetországi helységeket támadtak. Kiel lakónegyedét újból súlyos terror-

támadások célpontjai voltak. A légvédelmi erők az eddigi jelentések szerint a birodalom területe és a megszállt nyugati területek felett 29, legnagyobb részén negymotoros repülőgépet löttek le. Szerdára virradó éjszaka néhány brit repülőgép zavarótámadást intézett Nyugat- és Északnémetország ellen. Német repülőgépek a szerdára virradó éjszaka Délkelet-Anglia egyes célpontjait támadták. (MTI)

A német megtorlás hosszú időre ártalmatlanná teszi Angliát

Basel, január 5. (Bud. Tud.) A Basler Nachrichten berlini levelezője jelenti, hogy a német lapok „Az Európáért folyó légicsera” c. kommentárban foglalkoznak a szövetségesek Németország elleni támadásával. A kommentár szerint senki sem tagadja, hogy olyan nagyarányú támadásokat, amelyek a német városokban hatalmas pusztításokat eredményeztek, tulajdonképpen nem is tartottak lehetségesnek. A német légi stratégia magától értetődő célja az európai légitér feletti uralom elérése. A cél elérése abból a feltevésekből indul ki, hogy a szövetségesek, vagy az orosz légihaderő nem

tud mélyen behatolni a kontinens fölé. A maximális cél, amelyet a németek el akarnak érni, az: hogyan tegyék lehetetlenné az ellenséges légitámadásokat, legalábbis a hátszázág ellen. Ezt az ideális állapotot mindeztől nem sikerült elérni. A svájci lap levelezője végül megemlíti, hogy a német államférfiak újévi nyilatkozataikban rámutatnak az új fegyverekkel való megtorlásra. E nyilatkozat szerint a megtorlás olyan lesz, hogy Angliát hosszú időre ártalmatlanná teszik, még ha nem is kapcsolják ki teljesen a háború tényezői közül.

Argentína elismeri Bolívia új kormányát

Zürich, január 5. (MTI) A Neue Zürcher Zeitung washingtoni levelezője írja: az argentin kormány valamennyi külföldi diplomáciai képvisellel közölte azt az határozatot, hogy elismeri Bolívia új kormányát. Washingtonban ezt a tényt annak félreismérhetetlen bizonyítékául magyarázzák, hogy Argentína külpolitikája szöges ellentétben áll valamennyi amerikai köztársaság politikájával, amelyek a lapazi kormány elismeréséről még mindig tanácskoznak. Washingtoni vélemény szerint ez azt a gyanút is megerősíti, hogy Argentínának része volt a bolíviai kormányváltás előkészítésében.

Washingtoni hivatalos körökben az újabb eseményekről semmiféle kommentárt nem közölnek. Diplomáciai körökben azon a véleményen vannak, hogy Villaroal kormányának Argentína által történt elismerése valamennyi amerikai köztársaság tudatos kihívását jelenti. A kormány most tárgyalásokat folytat a brit kormánnyal az Argentínával való nyílt szakítás kérdéséről, de katonai körökben élénk megfontolást ajánlanak ilyen eljárásal szemben, amivel az amerikai az angol expedíciós csapatok nagyon is rá vannak utalva az argentin hús-szállításokra.

Német előretörés a déli szakaszon

Berlin, január 5. Interinf. jelenti a keleti arcvonalról: A zsitomiri téli csata 11. napján is folytatták a bolsevisták erőfeszítéseiket a német arcvonal áttörésére. Mérhetséges emberáldozatokat hoztak és harcbevetik minden rendelkezésükre álló tüzéségüket és páncélos kötelé-

ket. A támadások súlypontját Berdicsév vidékére helyezték, ahol széles arcvonalon déli irányban igyekeznek területet nyerni. A harci terület déli szakaszán végrehajtott német előretörés a keddi nap folyamán több mint 30 km-nyi mélységbe haladt előre a szovjet támadási területén, miközben nem találtak komoly ellenállással. Jellemző az is, hogy ugyan ezen a területen a bolsevisták külön előretört mozgékony csoportjait a német véderő szétug-

AKI EGÉSZ NAP OTT GÖRNYED AZ IROASZTAL MELLETT, igyek reggelenként felkeléskor egy kis pohár természetes „FERENC JOZSEF” keserűvizet, mert ez a bélműködést szabályozza, a gyomorműködést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és így a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát!

rasztotta és visszavetette. Az arcvonal középső szakaszán az ellenség Propoisktól nyugatra támadott. A harcok még teljes erővel folynak. A bolsevisták sehol sem jutnak túl a német védővonalon. Vitebszk környékén a bolsevisták súlyos áldozatok árán visszafoglaltak egy régi betörési helyet. Az előjárás a déli arcvonalzakaszon egy kis mértékben javult és ez lehetővé tette, hogy mindkét oldalon élénkebb légi tevékenység fejlődött ki. (MTI)

Berdicsév területén a szovjet erőkkel vívott harcokban a német védelmi rendszer sakkbástyáit sikerült megtartani és a bolsevista áttörési kísérleteket a csata centrumában elhárítani. A bolsevisták itt 21, többnyire nehéz harckocsit, 16 tarackot és nagyszámú nehéz páncéltörő ágyút veszítettek. A szovjet megkísérelte, hogy Zsitomirtól délnyugatra és nyugatra tehermentesítés céljából területet nyerjen, de visszavetették őket. 7 páncéltörő ágyú és 44 nehéz gránátvető a németek kezébe került és 240 foglyot is ejtettek. (MTI)

MONTGOMERY UTÓDA

Amsterdam, január 5. (Német TI) A londoni rádió közli, hogy Montgomery utódaaként a 8. angol hadsereg főparancsnokává Oliver Leath tábornokot nevezték ki. (MTI)

AUSZTRÁLIA HÁBORÚS VESZTESEGE

Ankara, január 5. Forde ausztráliai hadügyminiszter, mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, szerdán közölte, hogy Ausztrália vesztesége a háború óta 55.890 fő, ebből 3152 tiszt. E számban bennefoglaltak a sebesültek, eltűntek és halottak.

INVÁZIÓS HADITANÁCS UL ÖSSZE LONDONBAN

London, január 5. (Bud. Tud.) Montgomery Londonba való megérkezésével kapcsolatosan valószínűnek tartják, hogy hamarosan inváziós haditanács ül össze. A dalmáciai partszállításokról szóló híreszteléseket Londonban nem erősítik meg, ezzel szemben kiemelik a Pescaraért megindult csata jelentőségét. A nagyarányú hadműveleteket az orosz támadással kívánják összehangba hozni, rámutatnak azonban arra, hogy az orosz támadás a megállapított időpontnál korábban indult meg. Katonai szakemberek biztosra veszik, hogy a német főparancsnokság a keleti arcvonalon hamarosan nagyarányú ellentámadásokat indít.

Vitéz Tóth János, Fabián Antal és Kulín Imre előléptetése

Budapest, január 5. A MTI jelenti: A Kormányzó Ur dr. vitéz Tóth János debreceni ítélőtáblai bírónak, dr. Fabián Antal debreceni kir. járásbírói elnöknek, dr. Kulín Imre debreceni kir. ítélőtáblai bírónak a kir. ítélő bírák és ügyészek részére megállapított III. fizetési csoport jellegét adományozta. Ez az előléptetés debreceni körökben nagy és őszinte megelégedést keltett, mert mindenki ismeri a kiváló előkelő bírák értékes működését és tevékenységét. Olyan nagy és komoly értékei ők a magyar bírói kar-

nak, hogy mostani előléptetésük a legfelsőbb helyről jött s őket méltán megillető elismerésnek kell tekintenünk. Budapest, január 6. Ugyancsak a MTI jelenti, hogy a Kormányzó Ur az igazságügy-miniszter előterjesztésére dr. Mészáros Sándor debreceni kir. törvényszéki titkárt a gyulai járásbíróihoz járásbíróvá ki-nevezte. Dr. Mészáros Sándor egyik fiatal, de igen képzett tehetséges tagja a magyar bírói kar-nak, akiben a gyulai járásbíró-ság kiváló írójezt hon.

A magyar és bolgár kultuszminiszter táviratváltása

A szófiai Magyar Tudományok intézet megnyitása alkalmából Jotzow bolgár közoktatásügyi miniszter megleghangú táviratot intézett Szinyei Merse Jenő kultuszminiszterhez, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy mint eddig, úgy a jövőben is, mindkét baráti viszonyban álló nemzet használatja a bolgár-magyar kulturális kapcsolatok kimélyítésének. A kultuszminiszter táviratban

válaszolt. A táviratban köszönetet mondott Jotzow bolgár közoktatásügyi miniszternek az üdvözlésért és a maga részéről is kifejezte azt a kívánságát, hogy az új intézmény tovább mélyítse és szélesítse a tudomány és az általános kultúra vonalának a két nemzet között évszázadok hagyományában gyökerező barátságát és szolgálja a két nemzet kultúrájainak kincsét. (MTI)

Bombatámadás horvát városok ellen

Zágráb, január 5. (Német TI) A horvát tájékoztató iroda jelentése szerint ellenséges repülőek az utóbbi napokban Spalaton kívül Pliadog és Travnik városok ellen is támadásokat intéztek. A támadás különösen Pliadogot sújtotta különösen, minthogy a bombák egy kórhá-

zat találtak el. A romok alatt eddig 25 gyermek holttestét találták meg. A polgári lakosság közül 18 ember meghalt, 110 megsebesült. Travnikban a támadás következtében a polgári lakoságból 30 ember meghalt, 300 pedig megsebesült, 12 ház elpusztult. (MTI)

Táviratok

HÁROM HELYEN FELROBBANTOTTÁK MITROVIĆÁN A VASÚTI TÖLTÉST

Ujvidék, január 5. Kedden este a szerémségi Mitrovicán három helyen felrobbantották a vasúti töltést. A megrongált pályatestet nem tudták helyreállítani, emiatt a Balkán-express és a német szabadságos vonatok Pécs—Eszék útvonal helyett Ujvidéken át közlekednek.

KÉTSZÁZ HALÁLOS ALDOZATA VAN A SPANYOLORSZÁGI VASÚTI SZERENCSETLENSÉGNEK

Madrid, január 5. (Német TI) A leoni vasúti szerencsetlenség-ről közzétett legutóbbi jelentések szerint keddig 62 szerencsetlenül áldozat holttestét ásták ki az alagútból. Számolnak az-al, hogy a halottak száma még lényegesen emelkedni fog. A szerelvény kiásása rendkívül nehézségekkel jár és még nem is jutottak el a zsúfolt személykocsikig. Eddig 150, részben súlyosan sebesült személyt mentettek ki. A halálos áldozatok

száma valószínűleg meg fogja haladni a 200-at. (MTI)

FEGYELMI ELJÁRÁS A TITO-PÁRTHIVEK ELLEN

Zürich, január 5. (MTI) Londonból jelentik: A kairói jugoszláv kormány első ízben indított fegyelmi eljárást azok ellen a jugoszlávok ellen, akik magukat nyíltan Tito-pártiaknak jelentették ki. Azokról a jugoszlávokról van szó, akik a végrehajtó-bizottság tagjaiként csatlakoztak a nemrégiben Londonban alakított délszláv bizottsághoz.

NÉMETORSZÁG ÉS JAPAN HARCISZELLEME TÖRETLEN

Amsterdam, január 5. (Német TI) Mint a brit hírszolgálati iroda Washingtonból jelenti, az Egyesült Államok háborús tájékoztató irodájának közlése hangsúlyozza, semmiféle jel sem mutat arra, hogy Németország vagy Japán biljón volna hadianyagnak, vagy hogy a két országban hiányozna a harci szellem a harcra még hosszú időre át való folytatására. (MTI)

Csokonai Színház
Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 4 este fél 7 órakor

Csütörtökön délután fél 4-kor

Udvarolai felesleges

Csütörtökön este fél 7-kor

FEKETE PÉTER

Pénteken, szombaton 6 órakor

TOSCA

Hungaria Filmszínház

Ma először!
Csak 16 éven feletteseknek!
Csípős szellemesség, különleges vigjáték:

F E L E S É G

Főszereplők: Jenny Jugó, Willy Fritsch, Viktor Stall, Hilde von Stolz.

Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Meteor mozgó műsora

Csütörtökön: 3, 5, 7 órakor
Pénteken: 5 és 7 órakor

utóljára!
Jávor Pál
döbbentés alakításával:

Életre ítétek

Szombattól:
EGY SZÍV MEGALL (Karády)

Apolló filmszínház

Ma utóljára!
FÉNY ÉS ARNYÉK

monaptól Péntektől:
A legszórakoztatóbb új magyar filmvígjáték:

MAKACS KATA

Utókaj Emmy, Hajmásky Miklós, Vizváry Mariska és Mihályffy Béla.

Vígyszínház

Ma 3, 5, 7 órakor, holnap 5, 7 órakor a megható, szíveheszoló háborús magyar film:

És a vakok látnak

Fősz.: Eszenyi Olga, Nagy István, Hosszú Zoltán.

Dr. és pé...
Kin...
igaz...
sos...
alkal...
zető...
melt...
zész...
A...
áll d...
taná...
igaz...
szaki...
akit...
mini...
ügyi...
Miko...
műk...
igaz...
adó...
nak...
U...
jelen...
rene...
recer...
tője...
kőss...
csül...
Dr...
főtan...
igazo...
Az...
Bu...
mány...
minis...
Miko...
ügyi...
re Fe...
recen...
pénzi...
jelle...
pénzi...
sadi...
pénzi...
vanta...
Vásá...
pénzi...
helys...
pénzi...
legét...
ceni...
dr. B...
ügyi...
titkár...
Busj...
nőkne...
met...
rás d...
vizsgá...
vőség...
get, v...
L-ső o...
főfelt...
A...
sovsz...
csosi...
házo...
kár, k...
ügyel...
katasz...
lővé...
pénzi...
segéd...
debrec...
és kat...
lőbizt...
rá bizt...
és becs...
hamer...
galma...
rá, dr...
pénzi...
segéd...
debrec...
pénzi...
József...
vovós...
jelleg...
szám...
oszt-ba...
tanács...
A m...
Király...
pénzi...

Eredményes a debreceni tisztiorvosi hivatal munkája a kiütéses tifusz megfékezésére

A szerdai városi közigazgatási bizottsági ülésen dr. Gaertner István m. kir. tisztiorvos tett jelentést Debrecen város december havi közegészségügyi állapotáról.

Decemberben 139 házasságot kötöttek. Az élveszületések száma 234, a halálozásoké 170, a természetes szaporodás tehát 64. Az egy éven aluli elhaltak száma 28, amely az élveszületések 11,8 százaléka. Hevenyfertőző betegségekben 5 egyén halt meg. Gümőkór halálozás 14, rákhalálozás 21, szív és érbetegség halálozás 34 esetben történt. Hevenyfertőző betegségek közül a vörheny és ronszolótöröklob jelentkezett nagyobb számban. — Hastífusz megbetegedést egy esetben észleltek. Ezzel szemben novemberben 14, 1942 decemberében 13 volt a betegek száma. Ezek az adatok tehát azt

bizonyítják, hogy a háborús nehézségek növekedése ellenére is javult a város közegészségügyi állapota.

Kiütéses tifuszos megbetegedés 21 esetben történt. Ezek közül 8 helybéli, 13 vidéki. Valamennyi megbetegedés a Takaharkányból visszatért munkások és családjuk körében történt. Decemberben 15 kiütéses tifusz gyanus egyént tartottak a fertőtlenítő intézet megfigyelőjében, akik közül került ki a 8 beteg is. A szükséges óvintézkedéseket idejében foganatosították. A vidéki beteg a hajdúszörményből, Hajdúszomszomból és Józsaáról valók.

Decemberben 66 fertőző beteg kezelték gyógyintézetben. Lakófertőtlenítést 104, személyi fertőtlenítést 576 esetben végeztek.

Debrecen város közigazgatási bizottsága felír a mezőgazdasági munkabér-rendelet módosítása érdekében

Debrecen város december havi mezőgazdasági állapotáról Rotschnek Jenő m. kir. gazdasági felügyelő terjesztett elő jelentést a tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen.

Általában az egész hónapot jellemző enyhe és kellemes csapadékos időjárás igen kedvezően befolyásolta a mezőgazdaság állapotát, az őszi szárazság következtében elmaradt szántási munkákat a gazdák mindenütt befejezheték.

A késői gyenge vetések a csapadékos enyhe idővel kedvezően erősödnek s remélhető, hogy kellő hozamú esetlen szintén jól át fogják telelni.

Az általános szálas- és abrak-takarmányhiány következtében az állatok kondíciója gyengének mondható s annak javulására számítani nem lehet. Az általános takarmányhiány miatt első-sorban a tejtermelésben mutatkozik visszaesés, ami főképpen a közellátás terén érezteti hatását.

A jelentéshez dr. Kertész Kálmán bizottsági tag szólott hozzá. Az új mezőgazdasági munkabér-rendeletéről beszélt. Mivel ügysem lehet a mezőgazdasági munkabéreket az 1943-as színvonalon fenntartani s tavaly sem tudták már, kérte: írjon fel a közigazgatási bizottság, hogy állapítsák meg újból a mezőgazdasági munkabéreket, mégpedig úgy, hogy kövesse a való életet és a mezőgazdasági munkás is találja a szórómását. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy nem lehet munkást kapni.

Rotschnek Jenő gazdasági felügyelő bejelentette, hogy a felterjesztésnek a földművelésügyi miniszterhez lenne helve s abban kérni kell a munkabérmegállapító bizottság újra való összehívását.

Dr. Kőlesev Sándor polgármester felszólalása után a bizottság egyhangúan magáévá tette dr. Kertész Kálmán indítványát.

Menekülés a foszladozó örmény hullák közül fél Európán át — Debrecenbe

Debrecenben él az 1922-1 nevezetes örmény mészárlás egyetlen szcmtanuja. — A szülőket a gyermekek szemeláttára gyilkolták meg

Debrecen ugyan nem tartozik a nagy világvárosok közé, utcain nem sétálnak százezreket fial szines forgatagban, akiknek életmegténytelenségükben sok újat és ismeretlent találunk. Mégis találhatunk idegeneket, akik néha hallatlan meszeségből jöttek ide kalandos úton. Vannak akik csak keresztül utaznak, vannak akik itt maradnak egész életükben s nyugvóhelyülk a debreceni köztemető lesz. Olyan azonban alig van az idegenek között, aki tökéletesen megtanul magyarul. Ebből aztán könnyen megtudhatjuk, hogy nem Magyarországon ringott a bölcsőjük.

A minap az utcán sétálva egy kapun a következő címfeliratú táblát pillantottam meg:

Markarián Sziragán, szőnyegjavító. A szőveg két oldalán félhold és csillag volt látható.

Ime egy eredeti keleti származású ember.

Beléptem a kapun. Örmöm azonban nem volt teljes, mert a szőnyeg-

szővő felesége, aki magyar asszony, kérdésekre azt a felvilágosítást adta hogy férje kórházban van, mert egyik üzleti körútján megsérült. De felvilágosításokkal szívesen szolgált.

— A férjemmel és két gyermekünkkel két éve élünk Debrecenben. Férjem örmény ember, aki az indogermán népcsalád ázsiai ágából származik. Kisáziában született. A Káspi- és Fekete-tenger közötti Kaukázus fensíkjain, az örmények igazi hazájában. Szülei nagybirtokosok voltak ott. Férjem 21 éves korában történt 1922-ben, hogy a törökök 16 ezer örményt mészároltak le, akik nem akartak átérni a mohamedán vallásra. Borzalmas vérengzés volt ez. A szerencsétlen örményeket úgy hajtották ki a sivatagra, mint az állatokat, ahol aztán végeztek velük. Falvaikat felgyújtották és a földdei egyenlővé tették.

Férjem született gyermekeit szemeláttára gyilkolták meg. Öt magát is kihurokolták a sivatagra, ahonnan

hajmeresztő körülmények között menekült el. Az oszlásnak indult, megcsontkított holttestek közül kellett kimászni, mintán a törökök eltávolították, akik azt hitték, hogy ő is halott. Bátyja már korábban elmenekült onnan. Magyarországra jött. Férjem négy hasonló sorsra jutott társával gyalog indult neki a vándorlásnak. De csak 6 érkezett meg ide a bátyja után, mert négyőjük közül az egyik útközben a fáradalnak következtében meghalt, a másik kető a romániai kikötővárosokban maradt le. A gyalogos vándorlás több ezer kilométeres útjainak részleteiről férjem tudna felvilágosítással szolgálni. Ez is igen érdekes, kár, hogy ő nincsen itt. — fejezte be a történetet Markariáné.

Majd elbeszélgettünk a szőnyegszővésről is, mely nagy szakértelemet igénylő foglalkozás. Markarián Sziragán keletről magával hozott hajlamokkal és művészi tökéletességgel űzi ezt a foglalkozást, amit legjobban bizonyít, az, hogy az Országos Iparművészeti Múzeum is kiűntette. Debrecen sok úrházában van eredeti értékes perzsaszőnyeg, amit kontár mesteremberek képteleneleg tökéletesen kijavítottak. Legtöbb javításához az anyagot egyenesen Törökországból kell behozni.

Távozásakor kezet szorítottam a két kislívával is, akik itt születtek Magyarországon s vérségileg félig magyarok. A nagyobbik gimnáziumba jár már, akik az utcán pillantottam meg. Éppen szikrázó szemekkel hallgatta az anyja korholó szavait.

— Látja kérem, — mondta Markariáné, — a fiú apjától örökölte a „keleti makacsságot.“ Közben azonban szeretettel simogatta meg a fiú sűrű fekete haját.

Hivatalos törvénykezési szünnapok a törvényszéken

A debreceni törvényszéken Jency Sándor törvényszéki elnök mindig el szokta rendelni, hogy melyek azok a napok, amelyeken tárgyalást nyilvános előadást kitűzni és feleket idézni nem szabad. Ezek a rendes naptárban pirosbetűs napok és ezen kívül Jency Sándor a következő napokat jelölte meg, mint törvényszéki szünnapokat:

Április 7, Nagypéntek, Június 18, a Kormányzó Ur születésnapja, Október 6, az aradi vértanúk emléknapja, Október 31, a reformáció emléknapja, December 6, a Kormányzó Ur nevenapja. Az idén a Kormányzó Ur születésnapja egyébként is vasárnapra esik. Tehát ezeken a napokon tárgyalást, nyilvános előadást kitűzni, vagy feleket beidézni nem lehet.

Huszonhatra emelik fel a debreceni útorők létszámát

Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok jelentése szerint a múlt hónapban a debreceni törvényhatósági utak keretében elkészült a Déli-sornak a Fűzesabonyi-út és állami műút közötti 900 méteres szakasza. 500 méteres szakaszon a hengerelest is befejezték és elkészült egy 300 méteres kisköbörkolat.

A közúti főfelügyelő kívánatosnak tartja az útori személyzet létszámának 5 fővel való szaporítását, hogy a rendelkezéseknek megfelelően egy úrtör ne terheljen 5 kilométernél hosszabb út karbantartása. Így a debreceni útorők száma 26-ra emelkedik. A múlt hónapban 3 helyet már betöltöttek, kettőnek a betöltése pedig most van folyamatban.

TÖLTŐTOLL
JAVÍTÁS, ELADÁS.
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

Graz'ani marsall az invázió álcázásáról

Róma, január 5. (TP) Graziani marsall egy újságíróval beszélgetett az előtérbe hozott előzáró problémáról. A marsall kijelentette, hogy a legfontosabb brit és amerikai páncélosok állásokban propagandisztikus értelemben végrehajtott változtatások és az újból fellángoló „kommando-vállalkozások“ valamint az angolszások legutóbbi tengeri útközeteinek túljárta az azt a benyomást kelti, hogy a nagy partraszállási kísérlet végre közvetlenül küszöbön áll.

— Nehéz eldönteni, — hangsúlyozta Graziani — hogy a valóságban mennyire haladt az ügy vagy mennyiben van szó olyan törekvésekről, amelyeknek főleg az a céljuk, hogy a háború kérelhetetlen keménységé által már elmállasztott angol tömegek kedélyhangulatát az orosz front eseményei miatt érzett csalódásából és az ötödik háborús tél kom-

morságából kiragadják. Eisenhowernek Londonba történt tüntető áthelyezését Németország is egy bizonyos értelemben értékel. Most azt a következtetést vonhatnák le Németországban, hogy nem a Földközi-tenger lesz az elkövetkező halműveletek fő színtere, hogy tehát a balkáni orvet feladták. Végeredményben itt egészen felületes előfolyozási kísérletről van szó.

A valóságban az egész manővert arra irányul, hogy a Csatorna lamegére hatást fejtsenek ki, nemsó és túlsó oldalán a lakosság tü-Mindenestre most már bizonyos, hogy a partraszállás időpontja a sz legszorosabb értelemben meglepetést kelthet — mondta továbbiakban Graziani marsall. — Az 1944. évek meg kell hoznia a partraszállást, — nem az angolszás politikuskok és katonai tényszerők nyilatkozatai következtében, hanem a háború vaslókijárából. A német ellenrendszáblílyok kétségtelenül lerárltak és err mutatj Rommel szemléltjja.

A borárok alakulása

A belső fogyasztás könnyen felveszi a termést

Magyarország börttermelő állam. Nem csoda, hogy a magyar embert a búzatermesen kívül a börttermés is nagy mértékben érdekli.

A szőlőermelőktől a múlt évben sok panaszt hallottunk a szárazságra, a fagyra, vagy a jégverésre, meg a munkáskérdésre. Ez utóbbi értne-tő, hiszen kevés olyan mezőgazdasági ág van, amelynek a termelésnek annyi munkanapra lenne szüksége, mint a börttermelésnek. Szüret után a termelők körében megnyugvás lett úrrá, mert az utójsó pillanatban bekövetkezett esőzések és harmatok a termést megjavították.

A termésről végleges adataink nincsenek, mennyiségét körülbelül annyira becsülük — hivatalos körök — mint amennyi 1942-ben volt.

A belső fogyasztás ezt a termést könnyen felveszi és eddig a legutójsó heteket kivéve az volt a helyzet, hogy nagyobb volt a kereslet, mint a kínálat. A kereskedők azonban most is panaszkodnak, hogy szükség letüket nehezen tudják kellőképpen fedezni. Ilyen körülmények között aztán exportkereskedelemtől nem lehet szó és pedig két ok miatt.

Elsősorban, mert a belföldi piac még ma is érzi az 1940. és 1941. évi katasztrófálsan rossz termést és a meglévő készleteket könnyen felveszi. Másrészt azért sem, mert a belföldi termelési költségek következtében kialakult magasabb árak mellett a külföldi államok nem igen hajlandók a luxuscikkészamba menő borun felvásárolni. Ugy halljuk, hogy a kormány módját akarja ejteni, hogy a külföld legalább a bevezetett minőség borainkhoz hozzájusson és ezeknek az exportja elől nem kíván elzárkózni. A most szünetelő börtexport nagyobb arányú megindulására azonban a változt okok miatt nincs szükség, de nem is kívánatos, mert az amúgy si magas nivójú árszintet az export csak tovább emelné.

Szakipari szövetkezet létesítését határozták el a járműkészítő iparosok

Szerdán délután az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tartott a kocsi- és kerékgyártó szakosztály Kripkó Ferenc elnökletével. Az ülés legfontosabb tárgya a szakipari szövetkezet alapítási tervzetének bemutatása.

Napirend előtt Sárkány Pál bejelentette a szakosztálynak, hogy tud szakosztály támogatását ebben az ügyben. Az elnök bejelentette, hogy a kérsenek utána néznek, mert ez általános kisiparos érdekekbe vágó is lehet. Ezután sor került az Iparkamara átiratának ismertetésére a szerfa ellátás ügyében, melyet a szakosztály tudomásul vett.

Kripkó Ferenc elnök ismertetette az Ipartestület átiratát a felszabadult vidékek gyermekeinek tanoncszegődtetése ügyében. A Hargitaváralja jelképes székely község kezdeményezését az Ipartestület magáévá tette, nevezetesen, hogy a felszabadult részek szegénysorsú gyermekeit az anyaországbeli városokban helyezték el iparostanoncként.

A szakosztálynak három tagja, Kutasi János, Haraszti Sándor, és Bódi Pál jelentette be egy-egy tanonc alkalmaztatását.

Ezután került sor a szakipari szövetkezet megalapítására vonatkozó tervzet bemutatására.

A tervzet szerint a Szakipari szövetkezet belépne az Iparosok Országos Központi Szövetségébe. Céljtagjainak anyagi helyzetét javítani a munkaalkalmak és az anyagértékesítés, valamint a termelés biztosítás terén segíteni a tagokon. Tagja csak kisiparos, lehe, vagy olyan jogi személy, amelynek iparüzése a kisipar kereteit túl nem haladja. A szövetkezet tőkéje a tagok által jegyzett

részvény lenne. Egy-egy részvény ára 100 pengő. A szavazatok megállapítása a kisiparosok érdekeinek figyelembevételével történik. Tíz üzletrészig minden üzletrész után egy szavazattal illeti meg a tulajdonost, tíz üzletrészen felül csak minden újabb tíz üzletrész után jár egy-egy szavazattöbblet.

Kripkó Ferenc elnök az alapítási tervzet bemutatása után hangoztatta, hogy a szövetkezet célja tulajdonképpen a nagyobb iparosok pénze segítségével segíteni az egészen kicsiket. A tervzet kifejezetten a kisemberek számára készült, ezért lett a szavazati arány is a fentiek szerint megállapítva. Be- és kilépési joga mindenkinek meg lesz.

A szakosztály tagjai egyhangú elismeréssel fogadták a tervzetet és néhány apróbb részletkérdés megtárgyalása után a szakosztály hozzájárult a szövetkezet megalapításához.

Két vármegyei állás szervezését engedélyezte a belügyminiszter

A belügyminiszter jejrabban értesítette Hajdú vármegyét, hogy engedélyezte két vármegyei állás szervezését, nevezetesen egy szolgabírói állásit és egy keleti, illelje egy díjnoki állás kezelő állássá való átszervezését.

SZÖVETSÉGES TISZTEKET KÜLDTEK TITÓHOZ

Mersina, január 5. (Nemet TI) A beyruthi rádió közlése szerint a közelkeletről szövetséges tiszteket küldtek Titó csapatához, hogy ilymódon erősítsék az ellenállást a Balkánon. (MTI)

Dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos nyugalomba vonult, helyére dr. Máthé Gyula m. kir. főállatorvost nevezték ki

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt fél 10 órai kezdettel tartotta szokásos havi ülését a városházán. A hivatali elfoglaltsága miatt akadályozott Szilassy László főispán helyett dr. Kőlcsey Sándor polgármester elnökölt. Megnyitóján a polgármester, hogy dr. Zsupán Kálmán m. kir. állategészségügyi tanácsost saját kérelmére nyugalomba helyezte a földművelésügyi miniszter. Indítványozta, hogy értékes munkásságát jegyzőkönyvben örökítsék meg. Bejelentette ezután, hogy utódjául a földművelésügyi miniszter dr. Máthé Gyula m. kir. főállatorvost nevezte ki.

A polgármesteri bejelentés után dr. Balogh Sándor tb. h. polgármester olvasta fel a nyugalmabavonult dr. Zsupán Kálmán m. kir. állategészségügyi tanácsos levelét, amelyben szeretettel tesz arra, hogy amennyiben ereje megengedi, továbbra is szívesen viseli Debrecen város állategészségügyét. További állatorvosi gyakorlatát is szívesen kívánja ezt a célt.

Dr. Zsupán Kálmán levelét nagy figyelemmel hallgatta a közigazgatási bizottság és egyhangú lelkesedéssel járult hozzá érdemei jegyzőkönyvben való megörökítéséhez.

Az ülés után alkalma volt a Debreceni Újság—Hajdúföld munkatársának dr. Máthé Gyula m. kir. főállatorvossal beszélni.

— Hol szolgált eddig főállatorvos úr? — kérdeztük.

— 1930-ban végeztem, majd 1934-ben kineveztek állami szolgálatba. Négy helyen voltam ettől az időtől kezdve járási állatorvos. Debrecenbe való kinevezésem Enyingről szólított el, ahol járási állatorvos voltam.

— Valamilyen különleges tanulmányt, vagy munkát végzett főállatorvos úr eddig?

— Több ízben kaptam különleges megbízást a földművelésügyi minisztériumból nagyobb arányú járványos betegségek ledélén. Egy ízben a Felvidéken a sertésbénulás elfojtásánál tevékenykedtem, majd Erdélyben a takonykór leküzdésénél.

— Valamilyen különleges állatbetegséget tanulmányozott a főállatorvos úr?

— Behatóan foglalkozom a sertések fertőző gyomor- és bélgyulladásával, valószínűleg Debrecenben és Hajdú megyében is jelentkezett ez a veszedelmes betegség.

— Debrecen, annak állategészségügyét ismeri a főorvos úr?

— Január elsején kerültem Debrecenbe. Az állatorvosi hivatal iratai alapján némi képet már szereztem az állatgyógyászat, a következő időben azonban személyes tapasztalatok alapján a helyszínen akarom tanulmányozni.

— Dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos úr teljesen visszavonul?

— Tudomásom szerint nem. Nyugalombavonulása nem betegségére vagy hasonló ok miatt

következett be, hanem lejárt előírt szolgálati ideje. A tanácsos úr azonban gyakorlatát tovább folytatja, mint magán állatorvos és ezen a téren gyümölcsöző értékes tapasztalatait.

A debreceni rendőrség ünneplése eredményes munkájáért

A szerdai városi közigazgatási ülésen Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes, a debreceni rendőrség vezetője ismertette Debrecen város december havi közbiztonsági állapotát.

Bejelentette, hogy decemberben 769 bűnügyet tartottak nyilván, amelyek közül 170 debreceni, 599 pedig idegen hatóság megkeresése volt. A lopások tárgya főképpen ruha, élelmiszer, tüzelőanyag és sok volt a vasúti lopás. *Míg novemberben 300 lopásban nyomoztak a debreceni detektívek, addig decemberben csak 271-ben. A rendőrség decemberben több ártalmas személynél kerített kézre, ez volt a lopások csökkenésének oka, s főképpen, hogy most egy újabb bünszövetkezetet lepleztek le, amelynek tagjai eddig 24 bűncselekményt ismertek be, de 50-60-ra fog emelkedni számuk a további nyomozás során.*

Kiss Sándor rendőrfőkapitány helyettes ezen bejelentését általános tetszéssel és meleg tapsokkal fogadták a bizottsági tagok és sokáig melegen ünneplték az eredményesen dolgozó rendőrséget.

A decemberi bűncselekmények egyébként a következők voltak: hatósági közeg elleni erőszak 1, rágalmazás, becsület sértés 10, testisértés 10 büntett, 16 vétség, lopás 73 büntett, 198 vétség, sikkasztás 6 büntett, 7 vétség, jogtalan elsajátítás 5, orgazdaság 1 büntett, 1 vétség, csalás 7 büntett, 11 vétség, okirathamítás 2, vagyonrongálás 2 büntett, 10 vétség, közveszélyű rongálás 1, egyéb, háborús törvénybe, rendeletbe ütköző bűncselekmény 66 büntett, 171 vétség.

A debreceni rendőrség kinyomozott 201 büntetett, előzetes letartóztatásba helyeztek 12 bűnözőt.

Nem halálos baleset történt 95, tűz 2 esetben volt. Az öngyilkossági kísérletek száma: 8, egy halállal végződött. Toloncu úton kitoloncoltak Debrecenből 29, eltávolítottak 7 egyént.

Gyűlést 17 esetben engedélyeztek.

Belföldi bejelentés 4249, kijelentés 4096, külföldi bejelentés 172, kijelentés 147 esetben történt.

Kihágást eljárást 816 eggy ellen indítottak.

A debreceni ítélőtábla tanácsainak beosztása 1944. évre

Dr. Szobonya Béla ítélőtáblai elnök most hozta nyilvánosságra a debreceni ítélőtábla tanácsainak ügybeosztását az 1944. évre, melyet az alábbiakban közlünk:

Polgári ügyekkel három tanács foglalkozik. Az első tanács a dologi, jogi, örökösödési, hitbizományi, kártérítési és más kötelmi pereket tárgyal, valamint a védettségi és telepítési ügyekkel foglalkozik. A tanács elnöke dr. Szobonya Béla királyi ítélőtáblai elnök, helyettese Spitzkó Ferenc tanácselnök. A tanács tagjai: dr. Szűcs László, dr. Tóth Géza és dr. Uray Iván táblabírák. A tanács jegyzője dr. Novák István bírósági jegyző. Tárgyalás hétfőn, kedden és szerdán a 17. számú tanácsteremben.

A második tanács a kereskedelmi és váltóperekkel, a cég- és fizetéseképtelenségi ügyekkel, kötelmi perekkel és tagosítási ügyekkel foglalkozik. Elnöke dr. Tóth Kálmán tanácselnök; dr. Tóth Kálmán tanácselnök; a tanács tagjai: dr. Deményi József és dr. Szarukán István táblabírák, jegyző dr. Torma Béla bírósági jegyző. Tárgyalás csütörtökön és pénteken, a 17.

számú tárgyalóteremben.

A harmadik számú polgári tanács a házassági és egyéb személyi állapotot tárgyaló, valamint az összes rutén nyelvű perekkel foglalkozik. Elnök Abaházy József tanácselnök, bírák: dr. Kullin Imre, dr. Kosztáczky Béla és dr. Papp Gusztáv táblabírák, jegyző Bereczky Tihamér bírósági titkár. Tárgyalások: csütörtökön, pénteken és szombaton, a 18. számú teremben.

Büntető ügyekkel csak két tanács foglalkozik. Az első tanács elnöke dr. vitéz Hetey Zoltán tanácsvezető, a tanács tagjai: dr. Eöry Kálmán, dr. Csernátonyi Lajos és dr. Dolányi Valér táblabírák, jegyző Gárdus Ferenc bírósági jegyző. Tárgyalások hétfőn, kedden és szerdán az 58. számú tárgyalóteremben.

A második büntetőtanács, egyezersmind a fiatalok és a rutén nyelvű büntetőügyek tanácsa. Elnök dr. Barankay Miklós tanácselnök; bírái: dr. Bacsoni Ferenc, dr. vitéz Tóth János és dr. Vasváry József táblabírák. Jegyzője dr. Márkus Ferenc bírósági jegyző. Tárgyalások pénteken és szombaton az 58. számú tanácsteremben.

Az első benyomások tehát kedvezően és előnyösen mutatják be az állatorvosi hivatal új vezetőjét. Eddigi, értékes munkássága, na, fontosságú megbízatással biztosíték arra, hogy személyében kiváló és nagy tudású, szakképzett vezető kerül a hivatal élére, aki méltó lesz mindenben elődjeihez és tovább fejleszti Debrecen város és Hajdú megye állategészségügyi védelmét!

A teljesen írásbafoglalt polgári ítéletek jegyzékét hétfőn függesztik ki. Értesítésként a főljástrom-irodában, hétköznapokon délelőtt 10—12 óráig, a külön irodában és az irattárban pedig délelőtt 11—12 óráig, azután tudakozólappal még további 1 órán át.

A Debreceni Csizmadia Árucarnok Szövetkezet igazgatósága a Szövetkezet felszámolását javasolja a közgyűlésnek

Fontos, szinte azt mondhatjuk: sorsdöntő ülést tartott kedden a Debreceni Csizmadia Árucarnok Szövetkezet igazgatósága. Ezen az ülésen állapították meg a Szövetkezet 1943. évről szóló mérlegét és tüztek ki az évi rendes közgyűlést január 23-án délután 3 órára.

A mérleg a Szövetkezetnek a múlt évben történt házeladásával kapcsolatban 380.000 pengő nyereséget tüntet fel. Ez a nyereség abból állt elő, hogy a jelenlegi ingatlanok a változott viszonyoknak megfelelően felértékelték. A tagoknak az 500 pengős részjegy után 5 százalék osztalék fizetését javasolják.

A Szövetkezet 1875-ben alakult s így most tartja 69-ik évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság hosszas megfontolás után arra az elhatározásra jutott, hogy a Szövetkezet felszámolását javasolja a közgyűlésnek.

Az igazgatóság ugyanis úgy látja, hogy a Szövetkezet az idők változása következtében nem képes azokat a kiadásokat előteremteni, amelyek a Szövetkezet tőkájével arányban

terhelik. És miután nagy számmal vannak olyan tagok, akik előrehaladott koruknál, vagy nehéz anyagi viszonyuknál fogva kívánják a szövetkezet tagjai sorából, ezeket felszámolás útján lehet csak kielégíteni.

A felszámolási eljárás során aztán létrejöhethet egy olyan alakulat, amely ez újonnan vett és kisebb ingatlan elmenthet s a gazdasági viszonyokhoz alkalmazkodva szűkebb keretek között folytatja működését. Sajnos, a kilátások olyanok, hogy a folyton szaporodó adóterhekkel szemben arányban álló jövedelmezősége, nagyon nehéz biztosítani. Minthogy azonban a felszámolás legrövidebb ideje hat hónap, ezalatt lehet még valamelyes megoldást találni a jövőre vonatkozólag.

A Csapó-utca 17. szám alatt levő ingatlan eladási szerződésben ki van kötve, hogy a Szövetkezet tagjainak a csizmadiaszínben a háború végéig jogukban van árusítani. Ezt tehát a felszámolás nem befolyásolja. A csizmadiaszín így is a háború végéig a csizmadamesterek rendelkezésére áll.

Több, mint félszáz betörés, „horgászás” terheli eddig a Debrecenben leplezett 11 tagú bünszövetkezetet

Tegnap számunkban röviden hírt adtunk arról, hogy a debreceni rendőrség bravuros nyomozással hatalmas kiterjedésű bünszövetkezetet leplezett le, amelynek 11 tagja került eddig a hatóság kezére. A bünszövetkezet fővezetői Szabó Miklós 24 éves napszámos, Ág-utca 4, Koronai János 19 éves napszámos Ág-utca 10 és Sipos József 26 éves, Kishegyesi-úti szükséggláksbéli lakosok.

A bűnözők eddig több mint félszáz bűncselekményt ismertek be. — Egészen különleges módszert dolgoztak ki a tolvajlások és betörések végrehajtására. Rendszerint az ablakokról leszedték a szunyoghállót, az ablaküvegeket betörték, majd speciálisan szerkesztett horoggal kiemelték a kizsármolt tárgyakat. A „horgászás” olyan magas tőkélyre emelkedett, hogy befőttes üvegeket is ki tudtak cenni a lakásokból. A horogra hurkot szerkesztettek, amelyből hosszú spérpa vezet hozzájuk. A hurkot például a befőttes üvegekre illesztették, a spárgát meghúzták és minden nehézség nélkül kiemelhették a zsákmányt. Mintegy 100.000 pengő értékű fehéreműt és egyéb zsákmányt lopkodtak össze ilyen módon, amelyeket aztán azonnal értékesítették orgazdák útján. Nagymennyiségű ruhaműtst követtek el.

Agyneműt és ruhaneműt loptak Mágory Lajosné, Nap-utca 1. szám alatti lakostól. Münnich Mihályné Bem József-utcai lakásának ablakát betörték, a dróthállót lefejtették, behatoltak a lakásba és onnan 5000 pengő értékű ruhaneműt loptak el. Virágos Lajosné Bethlen-utca 43. sz. alatti lakásának mosókonyhájából a mosásra előkészített ruhanemű nagyrészt lopták el, mintegy 3000 pengő értékben. Nemes Györgyné, Rákóczi-utca 60. sz. alatti lakásának ablakát betörték és onnan furlagosan szerkesztett horoggal a szekrény tetejéről hat üveg befőttes loptak ki, amelyet a helyszínen elfogyasztottak.

A sok siker és eredményes tolvajlás aztán nagyon elbizakodottá tette a tolvajszövetkezet tagjait és az egyik helyen otfelejtettek egy kabátot. Ez vezette nyomra Ferenc Pál detektívet, aki izgalmas hajszá és jelenetek között elfogta a Kishegyesi-úton a bünszövetkezet négy tagját. Így sikerült aztán a többi bűnöst is kézrekeríteni és a hatóság kezére jutottak az orgazdák is.

A debreceni rendőrség nagy-szerű munkával, ezzel az esettel immár a negyedik bünszövetkezetet gőngyöltette fel rövid idő alatt.

Legszebb művészi tervezésű ajándék Papp modell
Szent Anna-u. 12. Tel. 39-07.

Ki búzakötvényt vett, biztonságot arat...

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA. Arany Bika-szálló félelemtől, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesszenek minden hétköznap délután 9-1 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délután 9-12 óráig pánasznapot tart, amikor is a kérelmek és pánaszok a vármegyei központi MEK titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA

„Kigyó” Dr. Mihalovics J. Piac-u. 31. Telefon. 30 95. — „Tisza” Jónap Adár, Péterfia-utca 61. Telefon: 24-52 — „Csillag” Beke Barna, Arpad-tér 1. Telefon: 29-32. — Isteni Gondviselés Székely Adorján, Petőfi tér és Teleki-utca sarok. Telefon: 32 81. — Mátyás Király Papp Gyula, Nyilaslelep, Vámospercsi-út 16. Telefon: 32-01.

— **LAPUNK legközelebbi száma a közbejött ünnep miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Istentiszteletek a római katólikus templomokban.** A Szent Anna utcai plébániatemplomban a szokásos ünnepi miserend: Csendes szentmise: 6. 7. 8.20. 9 órákor. Féltekercs nagymisét végez Dr. Bánáss László prépost-plébános, aki utána szentbeszédet mond. További csendes szentmise 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. A külsőségeken következő a beosztás: Iomokkerben Dr. Vass Péter, Szoboszlai úton Pálmai József, Fogházban Goes György, Mikepétesen Dr. Zernye József.

— **A dominikánus plébánia istentiszteleteinek sorrendje.** 7 órákor rózsafüzérés szentmise, kitett legmódságosabb Oltáriszentséggel. 8 órákor csendes szentmise. 9 órákor énekes nagymise szentbeszéddel. Fél 12 órákor csendes szentmise rövid szentbeszéddel. Este fél 6 órákor szentbeszéd, szentséges litánia áldással.

— **Az evangélikus templomban** vízkereszt ünnepén délután 10 órákor és este 5 órákor külmisziói istentisztelet lesz igehirdetéssel és külmisziói offertóriummal. Prédikál dr. Pass László.

— **Eljegyzési hír.** Fazekas Kornélia okleveles gyógyszerészi gróf Semsey-uradalom felügyelőjének leányát eljegyezte dr. Morvay Miklós nagyváradi főbírói leányát jegyző, dr. Morvay János békési ügyvéd fia.

— **A Szeretetszövetség Bibliaköre** holnap, pénteken délután 5 órákor tartja összejövetelét Teleki-u. 71. szám alatt, az árva-házban. Az érdeklődőket szeretettel hívja és várja a vezetőség.

— **Visszapillantás az idő határkövénél.** A nyugalmazott MAV-főtisztviselők január 6-iki összejövetelén, ma délután fél 6 órákor a Páll-szöröz különteremben dr. Budabázy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, üzletgazdasági főorvos fog megemlékezni a társaság múltévi tevékenységéről, mely a kartársi szeretet és hazafias összejövetelük jegyében folyt le. — Múlt és jelen találkoznak az idő e határkövénél, amely mögött már semmi titok nincs, előtte azonban igen s még eddig soha nem tapasztalt súllyal nehezedik a lelkekre a nagy kérdés: mit hoz az újesztendő?

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Január 5. Ezúttal a következő megnyugtató üzenetek érkeztek:

Debrecen: Füleki Sándor tizedes a D. 443. tábori postaszámraól szüleinek és hozzátartozóinak szerető csókjait küldi és boldog újévet kíván. Több levelet vár.

Debrecen: Kovács Gyula zászlós a D. 807. tábori postaszámraól szeretettel csókolja szüleit, rokonait és minden hozzátartozóját. Mindenkinek boldog újévet kíván.

Büdszentmihály: Róka Sándor tizedes a Z. 188. postaszámraól szeretettel csókolja kisfiait, szüleit és rokonait. Kéri a kisfiat, hogy jól viselkedjenek, fogadjanak szót anyukának.

Debrecen: Majoros Zoltán honvéd a Z. 317. postaszámraól szüleinek, rokonainak és ismerőseinek boldog újévsztendőt kíván.

Hajdúhadház: Barta Pál szakaszvezető a B. 511. postaszámraól sok-sok szeretettel csókolja menyasszonyát, a csomagot megkapta, nagyon köszön, még több levelet vár.

Debrecen: Szathmáry József hadnagy az F. 521. postaszámraól szeretettel gondol szüleire, rokonaira és sokszor csókolja őket. A csomagot megkapta, köszöni és a jövőben még több levelet vár.

Üzenetelnk közlését folytatjuk. (Adjon Isten szebb jövőndöt minden magyarnak!)

— **A Magyar Vöröskereszt** házi betegápoló tanfolyama január közepén kezdődik. Jelentkezőket felvesz a Vöröskereszt-iroda: Simonffy-utca 1. sz., II. em. naponta 10-1 óráig.

— **Új vágóhídi állatorvos.** Dr. Kőlcsey Sándor polgármester Homoly Béla állatorvost II. osztályú vágóhídi állatorvosnak ki-nevezte.

— **Már a csatornát is lopják a bázról.** Özvegy Rózsa Bálintné, Pozsonyi-út 24. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki bázának teteléről ellopta a csatornát. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő tolvaj kézrekerítésére.

— **Feltörték egy dohánypajta Monostorpályiban.** Deák Kálmán monostorpályi lakos a csendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki dohánypajtaát feltörte és onnan 120 kg. csomagolt dohánnyt ello-pott. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Új tanfolyam kezdődik január elején a Simal Magdolna és Sipkovich Béláné Slezák Mária gyorsíróiskolájában,** Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tankir. főig. eng. szám: 55-48-1942-43.

— **Felakasztotta magát egy hajdúbüszörményi földműves.** Sütő Gábor 73 éves hajdúbüszörményi földműves lakásának mestergerendájára felakasztotta magát és mire hozzátartozói rá-találtak, már meghalt. A rendőrség nyomozása során megállapította, hogy az idős ember gyógyíthatatlan betegsége miatt dobta el az életet magától. Miután bűncselekmény nem forog fenn, a debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **67 rendbelli család büntetével vádolnak egy kereskedőt.** Erdékes bűnügyi főtárgyalás tartott Polgáron a nyíregyházi törvényszék. Egy kereskedőt 67 rendbelli család büntetével vádolt meg a királyi ügyészség. Tekintettel arra, hogy a károsultak és a tanúk legnagyobb része Polgáron lakik, dr. Aradványi Endre kir. büntető egyes bíró ott tartja meg a főtárgyalást. A vádat dr. Szoboszlai Papp Imre kir. ügyész képviseli a nagyszabású bűnügyben. A vádolt neve Kovács Zoltán balasagymartói lakos, kereskedő, aki ellen az a vád, hogy az emberek tömegeit csapta be azáltal, hogy nem-létező szőlőolajnyalok és gyümölcs-facsémétrek megrendeléseket vett fel, mindenütt előlegeket kért és sehová nem szállított. 67 károsult tett feljelentést a szélhámos kereskedő ellen, melyek közül a legtöbb Polgáron lakik. Van néhány károsult Nyíregyházán is. A nyíregyházi törvényszék polgári tárgyalása január 7-én lesz.

A Debreceni Jótékony Nőegylet újévi segélyezése

A Debreceni Jótékony Nőegylet, amely árvaházában 26 leányárvát nevel, akiknek számára bensőséges karácsonyfa-ünnepélyt rendezett, nem feledkezett meg programjához mérten felnőtt szegényei segélyezéséről sem. A Kálvinisták Templom-egyesülete ügyészségi fogházában tartott karácsonyfaünnepélyhez 100 P adománnyal járult, a báró Vay Lászlóné Elagot Urinők Szeretothona támogatására már ebben az évben 250 P-t küldött, azonkívül az elmúlt évben kifizette több diák tandíját, támogatásban részesített rendszeres szegénysegélyezésen felül olyan szegényeket is, akiknek a ké-rő szó nehezükre esett, egykor jobb körülményeket látván, de akiknek a jelenlegi helyzete nagyon is indokoltja és szükségessé tette alkalmi segélyezésüket.

A Nőegylet újévkor állandóan segélyezett szegényei között a rendes segélyen felül 100 P-t osztott ki, ezenkívül több mint száz szegény élelmiszer, szalonna, ruhanemű, harisnya, szövet, zsebkendő, fejken-dő stb. adományban részesült.

A Nőegylet a mai nehéz körülmé-nyek között is végzi lelkes munká-ját, egyfelől az árvák nevelése, más felől a szegények gondozása érten, élén Sass Béláné elnökkel, Schmog-rovits Ernőné és Jeney Sándorné al-elnökkel.

— **Múterem vasárnap egész nap nyitva.** Szilpál udvarfény-képzőmester.

— **Dr. Naményi Gyuláné** gyorsíróiskolájában, gépírőis-kolájában (Batthyány-u. 1.) ja-nuártól új tanfolyam kezdődik. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizsgára. Állásban lévőknek esti tanfolyam. Debreceni tanker. főig. eng. száma: 6475/1942.

— **Felhívás Debrecen és Vidéke Ipartestület tagjaihoz!** Az ipar-estület elkészítette azoknak a névsorát, akik két évet meghaladó tagdíj tartozásuk hátraléka miatt sem ta-nácskozási, sem szavazati joggal nem rendelkeznek és semmiféle tisz-t séget sem tölthetnek be. A névsor a testület hivatalában a hivatalos órák alól megtekinthető és ellene fel-szólamlásnak van helye. Amennyi-ben valaki hátralékát kifizeti, a névsorból hivatalból törölve lesz. Ga-lamb Ferenc, az Ipartestület elnöke.

— **Fodrász és kozmetikus szakosztály** elnöksége értesíti a nagyérdemű közönséget, valamint az érdekel-t iparosokat is, hogy a fennálló ren-delkezők értelmében január 6-án üzleteiket déli 12 órákor be kell, hogy zárják. Elnökség.

Tánciskola

— **Vattay-tánciskolában** ja-nuár 18-án diákkölon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **B. Máriássy Magda** tánc-intézetében 6-án ünnepi össztánc 6-9 óráig. Péterfia 30.

Január 11-én lesz a bécsi Rundfunkspielschar hangversenye az Arany Bikában

A Zenekedvelők Köre IV. bérleti hangversenye a hadigodozottak és hadiárvák javára.

Rendkívüli élményben lesz része kedden, 11-én Debrecen zenekedvelő közönségének. Az 1938-ban alakult és már Magyarországon is nagysikerrel szerepelt bécsi „Rundfunkspielschar” német Hitler-ifjak és leányok ének- és zenekara hangversenyében gyönyörködhet. A hangverseny, me-

lyet a Zenekedvelők Köre a Német Tudományos Intézet és az Orsz. Levente Egyesülettel karöltve rendez, kivételesen és pedig tekintettel arra, hogy a fiatal művészek már másnap hajnalban elutaznak, nem 7-kor, hanem pontosan fél 7-kor fog kez-dődni.

Gyászrovat

Pókey (Wollmann) Árpád

Hosszas betegség után, 43 éves korában meghalt Pókey (Wollmann) Árpád, Ditró (Csik-megye) gyógyszerésze, volt egyetemi tanársegéd. Temetése csütörtökön délután fél 4 órákor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből az ág. ev. egyház szer-tartása szerint. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat ren-dezi.

MEGHALT TÓTH ZSIGMOND

Öszinte részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy Tóth Zsigmond okleveles gazda, az Alsó-szabolcsi Tiszalci Armentesítő Társulat tiszaluci gátfelügyelője január 4-én délelőtt hosszas szenvedés után a miskolci Erzsébet-kórházban meghalt.

Az elhunytat hivatali működésén kívül is meleg családi kapcsolatok fűzték Debrecen-hez. Özvegyén és két gyerme-kén kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja Tóth Zsigmondot, köztük a Miskolc-, Ter-vey-, Visnyey- és Baskay-családok.

— **Özv. Szabó Mihályné Bodnár Mária** 68 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órákor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Szt. Mihály-utca 40. Temetését Bartha vállalata végzi.

— **Dalmi Ferenc** nyug. városi útkapará 53. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Szt. Mihály-utca 40. Temetését Bartha vállalata végzi.

A Debreceni Helyi vasút hirdetése

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy a Hatvan-utcai vonalon az „5”-jánszonylat jelzésű kocsikát 1944. január 7-16-ig, péntektől kezdve az eddigi Vámbáz végállomáson túl, a vonal meghosszabbításával kapcsolatban létesült új végállomásig, a Mezőgazdasági Középiskolai kitérőig (Békessy Béla-utca sarok) közleked-teljük. A forgalmat az eddigi 3 kocsis helyett 4 kocsival, 10 perc helyett 8 percenként tartjuk fenn.

A Bika-szállódtól az első kocsis indul 6.00 órákor, 6.32-kor s ettől az időtől kezdve 8 perces időközökben közlekednek a kocsik 20 ó 24 percig. A későbbi kocsis indulási ideje: 20 ó 40 p, 20.48, 21.04 és 21.13. A Mezőgazdasági Középiskolai kitérőből az első kocsis indul 6.16, 6.48 és ettől az időtől kezdve 8 perces időközökben közlekednek a kocsik 20.40 óráig. A későbbi kocsis indulnak: 20.50, 21.04, 21.20, 21.28.

A vonal meghosszabbításával kapcsolatban az Orsova-utcai és Vámbázi megállóhelyet megszüntettük és a Baromvásártéri új kitérő északi végénél — a Mezőgazdasági Középiskolánál — és az új végállomásnál levő kitérőben létesítettünk új meg-állóhelyeket.

* Debreceni Helyi Vasút Gazdálkodási Osztálya

— **A szikes talajjavítások miniszteri biztosa.** A földművelésügyi miniszter Herke Sándor m. kir. mezőgazdasági kísérletügyi főigazgatót a szikes talajjavítások és homokronázás munkái-nak országos irányításával és végrehajtásával miniszteri biztosi minőségben megbízta.

HIRDETMENY

Kancelovak párosítása, póttörzskönyv-vezése és csikók bélyegzése városunkban.

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság által betörzskönyvelt I. osztályú és előjegyzésbe vett II. osztályú kancák párosítását, ezek folyó évi csikóinak bélyegzését, valamint az eddig be nem mutatott kancák lovak póttörzskönyvelését városunkban az alábbi helyeken és időpontban tartja meg a Bizottság.

A Debreceni mentelep melletti fédeztetési akólnál mindennap reggel 8 órai kezdettel január 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 és 19-én.

Január hó 10-én, hétfőn az A. B. C. betűkkel kezdődő lótulajdonosok, 11-én kedden a D, E, F, 12-én szerdán a G, H, I, J, 13-án csütörtökön a K, L, M. 14-én pénteken a N, O, P, 15-én szombaton a R, S, 18-án kedden a Sz, T, 19-én szerdán a U, V, Z betűkkel kezdődő lótulajdonosok részére.

A Kadarcsi-esárdánál január hó 20-án csütörtökön reggel 8 órai kezdettel.

A nagyeserei fedeztetési állomásnál január hó 21-én reggel 9 órai kezdettel lesz megtartva az eljárás.

A torlóadások és felesleges várakozások elkerülése végett a beosztás feltétlenül betartandó és úgy a Kadarcsi-esárdához, mint a nagyeserei fedező állomáshoz csak a közeiben lakó tulajdonosok vezettek el a kancáikat. A lovakatszemző kantar nélkül csikókat pedig anyjuk mellő kötvé kell elővezetni.

Ezen eljárás fontosságára és előnyeire tekintettel a kancák származási és egyéb okmányait (piros könyv, nyilvántartási lap, törzskönyvelési osztályozási igazolvány, felmentési igazolvány, járatlevél, felmentési jegy stb.) bemutatandók.

Az eljárás alatt ott egyidejűleg azonnal meg kell fizetni a kancák tulajdonos által minden darab I. osztályú kancá után 3 (három) pengő és minden bélyegzés alá kerülő csikó után 2 (kettő) pengő tagsági díjat. Bővebb felvilágosítást nyújt az érdeklődőknek a Debreceni Gazdasági Egyesület.

Gazdasági Tanácsok

MOZI

ÉS A VAKOK LÁTNAK. (Vígszín-
ház.) A városba került lány tragé-
diáját és a szülőföld elűntelhetetlen
vonzóerejét mutatja be nagyszerűen
ez a film. Nyugodtan nevezhetjük a
második Negyedéziglennek. Ugyanaz
a szereplőgárda is és a téma kidol-
gozása is ugyanaz a nemes és szép
szándékú. A főszereplői Hosszú Zoltán,
aki egyébként a film művészei
vezetője is, Eszenyi Olga és Nagy
István. Nagyszerű rendezés és vonal-
vezetés jellemzi ezt a filmet. A jó
magyar filmek közül való, megjósol-
hatjuk, hogy igen komoly sikere
lesz.

Alkalmazotti kereseti adók
átalányozására irányuló
igénybejelentések

Felhívja a városi adóhivatal az
iparos, kereskedő, vállalkozó, üzem-
tulajdonos és egyéb foglalkozású
munkaadók közül azokat, akiknek
alkalmazásában — a szabályszer-
esen szegődött tanoncokat figye-
lembe nem véve — egyszerre 5-nél
több alkalmazottat sohasem szokott
lenni, továbbá a gazdasági, háztar-
tási alkalmazottakat tartó valamennyi
nyit munkaadót, tekintet nélkül a
munkaadó foglalkozására s az al-
kalmazottak számára, hogy az al-
kalmazotti kereseti adók át-
alányozásukat kérjék 1944.
január 15-ig. Az a munkaadó, aki-
nek kérvénye kedvező elbírálást
nyer, az át-
alányozási idő tartamára
mentesül az illetményjegyzék havon-
kénti beszolgáltatásának kötelezet-
sége alól.

Azok a fentemlített munkaadók,
akik 5-nél több alkalmazottat szok-
tak tartani akár állandóan, akár
ideiglenesen, vagy akik csak 5 vagy
kevesebb alkalmazottat foglalkoz-
tatnak, de azok között van irodai
munkát végző is, hiába kérik az át-
alányozást, mert adójuk nem át-
alányozható, hanem havonta illetmény
jegyzéket kötelesek beszolgáltatni.
Kivéteket képeznek ez alól a gazda-
sági alkalmazottak, konvenciók,
bennszósos események, időszakos ga-
dasági vagy más bér munkások,
sommások, részes munkavállalók,
továbbá a háztartási alkalmazottak,
akiknek adója akkor is át-
alányozható, ha számuk egy-egy munkaadó
nál 5-nél több. Ugyancsak át-
alányozható az adó az alkalmazottak
számára való tekintet nélkül a szál-
lodák, kávéházak, cukrászdák, ét-
kezdék, fürdők, vendéglők, borbély-
üzletek és más vállalatok olyan al-
kalmazottainál is, akiknek fő jöve-
delmi forrásuk a borrhálószobák szol-
galmával, végül a házmeztársak, lifte-
zők stb. adója is át-
alányozható.
Az át-
alányozást egész évre, félév-
re, negyedévre vagy ennek megfele-
lően számú hetekre avagy határozat-
lan időtartamra kérhetik a munka-
adók. Már elmúlt időkre visszame-
nőleg azonban nem lehet át-
alányozni. Aki tehát január 15-ike után ad-
ja be át-
alányozási kérvényét, annak
beadás napjáig terjedő időből
illetményjegyzéket köteles benyújtani.
Az olyan munkaadó pedig, aki
nek a fent ismertetett feltételek szer-
int meg volna az igényjogosultsá-
ga az át-
alányozáshoz, de erre irá-
nyuló kérvényt egyáltalában nem
ad be, ezzel az át-
alányozáshoz való jogát elveszíti.
Az át-
alányozás igénylésére szük-
séges nyomtatvány a városi adó-
hivatalnál a délelőtti hivatalos órák
alatt díjmentesen kapható január
1-től kezdve, még pedig az iparos,
kereskedő, vállalkozó s egyéb üzem-
tulajdonos munkaadók részére, va-
lamint a háztartási alkalmazottat be-
jelenteni szándékozók részére a 23.
számú, a gazdasági alkalmazottat
bejelenteni kötelezettek részére pe-
dig a 31. sz. szobában.

Figyelemzteti a városi adóhivatal
az összes iparos, kereskedő, vállal-
kozó, továbbá őstermelő birtokos,
bértől, végül a háztartási alkalmazot-
tat tartó munkaadókat, hogy amennyi-
nyiben sem át-
alányozni nem kérik,
sem pedig illetményjegyzéket nem
nyújtanak be adóköteles alkalmaz-
ottaikról, ellenük a legszigorúbb
megtorló eljárás indul meg.
Városi Adóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

A legkisebb falvakban is nagy kedvvel
vásárolják a búzakötvényt

Erre se volt példa, mióta világ a
világ! Részvény vásárol a falu ne-
pe. A városi embernek — legalább is
egy részüknek — mindig volt érdek-
lődése az értékpapírok iránt és elég
jól kiokosodtak a tőzsdén történő
eseményekről. De a falu, a tanya
magyarjai nem értettek az e fajta
dolgokhoz, de nem is voltak rájuk
kíváncsiak s ha újságjukban abhoz
a részhez értek, hogy mi újság a
tőzsdén, megnyalzták az ujjukat és
lapoztak egyet.

A Kállay-kormányt illeti a dicsé-
ret, hogy sikerült egy olyan újfajta,
tőzsdén is jegyzett értékpapírt kifun-
dálnia, amely nemcsak a városi lak-
osság előtt vált népszerűvé, de a
magyar föld népét is megmozgatta.

Es ha magyarázatot keressük a
búzakötvény óriási népszerűségének,
egyszerre rájövünk, hogy a BUZA

az a varázsszó, amely a falusi tár-
sadalmat is az új értékpapír mellé
állította. A magyar búzát ismeri a
magyar ember, ha tehát búzakö-
tvényt vásárol, akkor érti, tudja, hogy
olyan értékpapírba fekteti feles-
leges tőkéjét, amelynek jövője felől
biztosnak érzi magát. A búzakö-
tvény egy mázsa búzát 40 pengős al-
apon számít és ez a 40 pengő min-
dig 40 pengőt ér majd a búzakö-
tvény tulajdonosának kezében, mer-
ezt a névértéket a magyar állam biz-
tosítja függetlenül attól, hogy a jö-
vőben miként hullámzik majd a bú-
za ára. És az évi 3 százalékos kamat
is mindenkor a 40 pengős névérték
után jut majd a kötvény birtokosainak
a zsebébe. Tekintve, hogy ez az
új értékpapír a tőzsdén is jegyzésre
kerül, akárki megszorul időközben:
bármikor eladhatja búzakötvényeit.

A Baross Szövetség ószeres szakosztá-
lyának eredményes munkássága

A Debreceni Újság—Hajdúföld
többében is foglalkozott a Baross
Szövetség ószeres szakosztályának
működésével. Ezek a törekvő kis-
emberek először is a maguk sorai-
ban csináltak rendet, amennyiben
kizárták maguk közül az oda beszi-
várgató s közéjük nem való elemek-
et, majd pedig a Baross Szövetség
hathatós támogatásával megindítot-
ták az akciót úgy a zsidogói állapo-
tok rendezésére, mint saját jogos
érdekeik megvédelmezésére.

Céltudatos, komoly munkásságuk
a hatóságok előtt is figyelemre és
megtámasztásra talált s már eddig is
igen jóleső eredményeket tudtak el-
érni úgy a maguk, mint pedig a
köz szempontjából.

Mindenekelőtt is az iparhatóság
megkezdte az iparengedélyek fel-
ülvizsgálását. Ennek során pontos-
san megállapíthatjuk, hogy hány
iparengedély van jogosultak kezé-
ben s azokat az iparengedélyeket,
amelyeknek tulajdonosa elhalt vagy
esetleg elköltözött s ennek alapján
esetleg illetéktelenek gyakorolják az
ipart, visszavonhatják, liyenformán
számbavehették a jogsu ószerese-
ket s tiszta helyzetet teremtenek az
iparengedélyek frontján.

Az ószeres szakosztály és a saját
fellépésének hatása alatt még az ősz
folyamán a zsidogói a rendőrség
bevonásával nagyszabású razziaár-
tásokat, majd későbbben is több alkal-
alommal igazoltatták az árusokat az
iparhatóság közegei.

Elrendelte az iparhatóság, hogy
az ószeresek árusítóhelyükön tábla-
tegyenek ki, minnek folytán a ható-
ság kiküldöttjei még könnyebben
gyakorolhatják az ellenőrzést.

Az ószeres szakosztály ezeket az
intézkedéseket örömmel fogadja.
Azonban van nek még további kíván-
ságaik is. Így az ócskapiacra la-
puztatható törvénybe is ütköző
visszásságok megszüntetése végett
kérik a polgármestertől annak el-
rendelését, hogy hejtenék ki készer
legalább egy hatósági ellenőr a piac
tartama alatt ott tartózkodjon, am-
kor is az iparral rendelkező ószere-
sek segítségével módját tudná ejteni
hogy a kontárkérdés megoldható
legyen. Az utóbbi időben ugyanis
ezek a kontárok annyira elszaporod-
tak, hogy komolyan veszélyeztetik
az adózó ószeresek kereseti lehetősé-
geit. Az ószeresek hangzóztatják,
hogy nem kifogásolják, ha hadirok-
kanak, hadiözegek, hadiárúk
iparengedély nélkül árusítanak, ha-
nem akciójuk csak a láncolat, ár-
drágítást már szinte hivatásszerűen
üző, közgazdaságilag, szociális szem-
pontból is rendkívül káros elemek
ellen irányul.

Ujabb beadványban kéri fogják
még az ószeresek, hogy a vidéki
ószeresek árusítását korlátozzák. Az
igényeket ugyanis a helyi ószeresek
is ki tudják elégíteni, másfelől pe-
dig a debreceni ószereseket egyes
vidéki vásárokról egyenesen kizár-
ják, jóllehet, engedélyük szerint ott
joggal megjelenhetnek.

Mint látható, a Baross Szövetség
ószeres szakosztálya igen intenzív
és széleskörű tevékenységet fejt ki,
amely főként Kovács Sándor elnök
és Szűcs Károly ügyvezető alelnök
érdeme. A Baross Szövetség részéről
Ujvárossy Dezso társelnök, Kovács
János igazgató, dr. Palánszky And-
rás főtitkár támogatja őket a legna-
gyobb jóindulattal.

SZÍNHÁZ

SZÍNHAZI MŰSOR:

Január 6. csütörtök délután: Ud-
varolni felesleges.
Január 6. csütörtök este: Fekete
Péter. Bérletszűnet.
Január 7. pének 6 óraker: Tosca.
A m. kir. Operaház együttesének fel-
lépésével.
Január 8. szombat délután: Szil-
veszteri kabaré. Fülles helysarak.
Január 8. szombat este 6 óraker:
Tosca. A m. kir. Operaház együttes-
ének fellépésével.
Január 9. vasárnap délután: János
vitéz.
Január 9. vasárnap este: Angyal
vettem feleségül. Bérletszűnet.
Január 10. hétfő: Fekete Péter
Munkáseleődás.
Január 11. kedd: Fekete Péter.
Munkáseleődás.
IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ
A DÉRI MUZEUMBAN:
Január 10. hétfő: Hajnalban, dél-
ben, este.
Január 11. kedd: Hajnalban dél-
ben, este.

SPORT

A RUSSJ VISSZAUTASITOTTA
A DVSC KEDVEZŐ AJANLATÁT

Országsszerző nagy feltűnést kel-
tett az a hír, hogy SK Russj Csane-
sinovot átadja a DVSC-nek és cse-
rében lelépési díjat, valamint Serfő-
zött és még valakit kap. Ez az át-
adási ügyel nem csak komoly for-
mában beszéltek, hanem úgy tekin-
tették, mint befejezett ügyet. Eppen
ezért most meglepetés erejével hat,
hogy a Csanesinov ügyet levették a
napirendről, pedig Kántor Ferenc
főliszt és Lindenberger János szak-
osztályvezető vasárnap Ungváron
járt az átadás véglegesítése ügyében
A tárgyalások ezen a napon szakad-
tak meg a két egyesület között. —
Csanesinovot az SK Russj nem ad-
ja semmi pénzért, pedig a DVSC ki-
tűnő ellenszolgáltatást adott volna
érte és ezen felül még játékos is.
Az ok egyenesen ez, hogy Ungváron
nem tudták volna Csanesinovot hely-
ettesíteni és a játékosnak nem volt
sok kedve Debrecenbe jönni. Ezen
túlmenően a kiszemelt játékosokért
majdnem annyit kértek, mint amennyi
nyit Csanesinovért kaptak volna. Ez
a hiteles története a tárgyalások
megszakadásának.

SPORTHIREK

Pálya és Kiss II a jelöltek közül,
Horváth László, a DVSC fővárosi
képviselője tárgyalásokat kezdett
Kiss II-vel, a Vasas játékosával és
lehet, hogy le is igazolják. Kiss
megszerzése azonban még nem je-
lent erősitést, mert a tavaszi szezon-
ban nem szerepelhet. A másik je-
lölt Pálya, ki szívesen jönne Debre-
cenbe.

A Debreceni Torna Egyesület férfi
és női kosárlabda szakosztályát meg-
alakította. Azok, akik kedvet és te-
hetséget éreznek a sport iránt, köz-
zépiskolások, fiúk, lányok, jelentkez-
hetnek a debreceni kir. járásbíró-
ságnak 1944. január 10-én, hétfőn d.
u. 4—7-ig a DTE-ben.

Átszervezik a DTE ökölvívó szak-
osztályát. A Debreceni Torna Egye-
sület ökölvívó szakosztályát is át-
szervezte s újból intenzíven kívánja
ezt a szakosztályt is működtetni. —
Régi tagjaink figyelmét ezúton, a
fiatalokat pedig, kik kedvet és tehet-
séget éreznek a sport iránt, értesíti
az elnökség, hogy az edzésük ideje
minden kedden és csütörtökön d. u.
6—8-ig van a DTE-ben, hol jelen-
kezhetnek is.

Vince Jenő Debrecenben. Vince
Jenő, a Booskaal egykori válogatott
jobbsszekötője, aki jelenleg az UTE
edzője s a magyar futball egyik leg-
kiválóbb elméleti és gyakorlati szak-
értője, Debrecenben tölti szabadsá-
gát. A híres futballista január 15-ig
marad itt. Vince Jenő debreceni
tar-
ozkodása alatt elismeréssel szolt
a DVSC-ről. Szerinte a csapat igen
szépen szerepelt az ősi fordulóban,
különösen, ha tekintetbe vesszük,
hogy még egészen újonc az NB-ben.
Ami az Ujpest változó eredményű
szereplését illeti, arra vonatkozólag
azt mondotta, hogy a csapat azért
szerepelt rapszódikusan, mert egy-
szerre túl sok fiatal dobta be. Ta-
vasszal azonban egységesebb lesz a
csapat és így jobb szereplést várnak
tőle.

A debreceni kir. járásbíró-
ságnak mint telekkönyvi hatóság-
gól,
3289—1943. tksz. 6—748—1933.

ÁRVERÉSI
HIRDETMÉNY-KIVONAT.

Kir. Kincstár végrehajtónak Po-
zsonyi Jánosné Huszti Erzsébet vég-
rehajtást szenvedő ellen indított
végrehajtási ügyben a tkvi hatóság
a végrehajtási árverést 260 P 67 f.
tökekövelet és jár. behajtása vé-
gett a debreceni kir. járásbíró-
ságnak területein levő Debrecen sz. kir. vá-
rosban fekvő a debreceni 11078. sz.
tkvi betétben A + 1. sorsz. 12267—
79. hrsz. alatt felvett a tkvi beté-
szerint a Majorsági földek között le-
vő 194 n. öi területű szántó — az
adó és becslési bizonyítvány szerinti
rajta Szeremlei-utca 28.) ház, adó
alá eső ház is épült ingatlanra 3000
(háromezer) pengő kikéltási árban
elrendelte.

Az árverést 1944. január hó 27.
napján délelőtti 10 óraker a tkvi ha-
tóság hivatalos helyiségében (Deák
Ferenc-utca 17. sz. 1. ajtó) fogják
megtartani.

Az árverési feltételek a követke-
zők:

- 1. Az árverés alá eső ingatlan a
kikéltási ár kétharmadánál alaco-
nyabb áron eladni nem lehet, azon-
ban
az árverés alá kerülő ingatlan, ha
az árverés megtartását a végrehaj-
tatók közül Klein Mór kéri 3340 P
vételárnál alacsonyabb áron eladni
nem lehet.
Bánapénz a kikéltási ár 10 szá-
zaléka, amelyet a magasabb ígért
ugyanannyi százalékra kell kiege-
szíteni.
Debrecen, 1943. évi január 29-én.
Dr. Deák sk. kir. bíró.
A kiadmány hitelesül: Olvashatat-
lan aláírás, kiadó.

Meghívó

A Csizmadia Árucarnok Szövet-
kezet 1944. évi január hó 23-án
délután 3 óraker tartja a LVIII. évi
rendes közgyűlést

a Csapó-utca 17. sz. alatti gyűlés-
termében, amelyre a t. Tagokat tisz-
telettel azzal hívja meg az Igazgató-
ság, hogy mivel a felszámolás ki-
mondása tárgyában az alapszabály
szerint a tagok 2/3 jelenléte és ha-
tározata szükséges, azon megjelenni
szíveskedjenek. Tisztelettel:
az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

- 1. Jegyzőkönyv felolvasása,
2. Igazgatóság évi jelentése,
3. Felügyelőbizottság évi jelen-
tése.

Vagyon.	MÉRLEG SZÁMLA	Teber.		
Készpénz	4.93	Üzletrésztőke	78.476.85	
Követelések pénz- intézeteknél	155.382.40	155.387.33	Értécsökkenési tartalék	41.000.—
Hatvan-u. 8. sz. ingatlan	120.000.—	Üzletrészt beval- tási tartalék	111.41	
Adóssok	224.175.—	Árhullámszási tartalék	716.59	41.828.—
Berendezés	797.—			

1942. évi fel nem
vett osztalék 10.— || Nyereség: áthozat a múlt évről | 77.78 | | | |
| folyó évi | 379.956.72 | 380.034.50 | | |
| | 500.349.33 | | | 500.349.33 |

Kiadások.

EREDMÉNY-SZÁMLA	Bevételek			
Tiszteletdíjak	6 105.16	Csapó-u. 17. sz. eladott ház nyeresége	380.000.—	
Adók és illetékek	12.736.66	Ingatlanok jövedelme	13.878.28	
Egyéb dologi kiadások	1.480.46	Egyéb bevételek	6.441.72	
Leírás a berendezésből	41 —	Áthozott nyereség	77.78	
Nyereség: áthozat a múlt évről	77.78			
folyó évi	379.956.72	380.034.50		
	400.397.78			400.397.78

Debrecen, 1943. évi január hó 31-én.

Ifj. Medgyesi János
alelnök.

Komlóssy Lajos
elnök.

Papp László
jegyző.

I g a z g a t ó s á g i t a g o k :
Faragó Lajos
Gyarmathi József

vitéz Hajdú János
Szabó Gábor

Mázló József
Csösz József.

Felügyelőbizottsági tagok:
Zeke J. Dezso
Szűcs Lajos
Marsányi Sándor.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatás, hatóságától.
267/1913. B. sz.

HIRDETMEY.

Az üzleti zárási és nyitási idő szabályozásáról.

A hatósághoz többen fordultak érdeklődéssel az irányban, hogy azon üzletekre nézve, amelyek naponta 9 órától délután 4 óráig egyhuzamban való nyitvatartásra vannak kötelezve a déli zárvatartási időt be kell tartani.

Ezúttal tájékoztatja az iparhatóság az érdeklét kereskedőket és községeket, hogy a fenti üzletekre nézve a déli kötelező zárvatartás

nem vonatkozik, tehát a textilanyag és kész ruha, divatárú, kesztyű, kézmű, rövidárú, férfi és női kalap, illetve sapka, cipő, esernyő, papír és írószer, vasárú edény, háztartási cikk és festék, üveg és porcellán, villamossági és villanyfelszerelési cikk kereskedéseket, úgyszintén az áruházakat, vegyes kereskedéseket és drogériákat reggel 9 órától délután 4 óráig egyhuzamban ebédszünet nélkül nyitva kell tartani.

Fenti üzletek hétfői napon egész napon át zárvatartandók.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú iparhatósága.

ARVERESI HIRDETMEY

1914. év január hó 10-én délelőtt 11 órakor Hajdúhadház határában, Mezötanyán elárverelek libákat, pulykákat, tehenekeket. Roth Ernő, bírósági végrehajtó.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál**
Kiadja: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**
Felelős kiadó: **Balogh István.**

Szalacsai Rács Imre regénye:

A KERESZT

(92)

— Öcsém, én a te korodban egyetlen egy helyen mertem megszólalni királyom jelenlétében hívó szó nélkül, a csatában. Vakmerőségem nem ment, de súlyosbítja az, hogy a nádor fia vagy. Máskülönbén én mondom, hogy Amen, mert ha ezek a kivánságok nem fognak ámszerűen megtörténni, szegény hazánk sirját megáshatjuk! — fújt nagyot a visszatartott indulattól a püspök, míg a király egyetlen rendreutasító mozdulattal kiharancsolla az ifjút a házból. A legény felvetett fejével ki és csak úgy csörgött, zörgött rajta az aranszizjázatú kard, s nyakában a keltős aranylánc, melyet legmagasabb beosztása jeléül hordott.

A király megemelte süvegét, végigtörülte verejtékes, kopasz üstökét és lassan, meglontoltan mondta az udvari kapellánus keze alá:

— Elrendeljük mindazt, amit Miklós váradai püspök urunk elénk adott, mindennek keresztülviteléről magunk fogunk gondoskodni, s azok, akik ellenszegülnek ezen törvényeknek, velünk találják szemközt magukat. Külön elrendeljük, hogy régi, kedvelt városunk egyszer s mindenkorra Dósa Mátyás kedvelt hívükre szálljon a környező falvak, puszták, szállások valamennyiével. A váradai káptalant bizzuk meg, hogy a Dósa-javaknak határát járják meg, s szedjék rendbe mindazokat, melyek ide tartoznak, külön hangoztatván, hogy Zám úr és alattvalónk ebbéli kivánságát elvetjük, őt és maradékait egyszer s mindenkorra figyelmeztetjük, hogy míg a Dósa-család él, Dósa Mátyás és ivadékaiban ebben az adományban benne legyenek, csak a király ellen elkövetett hűtlenség esetén zársanak ki a birtoklásból. Régi városunkat városi jellegében ime újólag megerősítjük, elrendeljük, hogy évente négyszer a már felsorolt időkben vásárokat tartsanak falai között, s ha a jószágot kézben tartó Dósa Mátyás jónak látja, oppidum, megerősített városként is birtokolja. Vámat szedjen a rendben lévő dolgok szerint azoktól, akiket vámfizetésére kötelez törvénykönyvünk. Eddigi húsvéti bárányt, ki nem mást, mint Idvezítő Istenünket jelképezi, úgy a város, mint Dósa Mátyás használják pecsétként azzal, hogy a húsvéti bárány mellé íróják be a keleti pálmafa is, melyről azt tartják, hogy teher alatt növekedik erősebbre és nagyobbra, amit én Debrecen kedvelt városunknak ime, szívből kívánok. Végezetül a földesúri terheken és kötelező harci szolgálaton túl Dósa Mátyás és ivadékaiban évente négyszer tartoznak az erre járó magyar király ellátásáról és szállásáról gondoskodni!...

Egy pár pillanattal elgondolkozott a király, mintha még akarna valamit, aztán hirtelen a homlokára ütött:

— Még egyet, a legutolsót: meghagyjuk, hogy egy esztendő leforgása alatt az épülő Szent Andorás — aki nekünk is védő szentünk —, szentegyház javára finom aranyból hely készíttessék és az húsvéti bárány jelzéssel ellátván, Debrecenbe hozassék. Amen. Kelt Debrecen városunkban, Urunk Jézus Krisztus születésének 1234. esztendejében, Kissasszony havának 28-ik napján...

Emre pap új olyan ámulattal ült immár az asztal végén, mintha nem is ébren, de álomban zajlott volna le előtte az előbbi néhány perc. Ez a király, aki így beszélt, egészen más volt immár előtte, mint az, akit csak a lakoma asztala és hitvány cimborái érdekeltek. Szeretett volna nagyot kurjantani ujjongásában és kifejezésre juttatni, hogy ez az igazi királyi élet, királyi gondolkodás. Főtt immár az ő feje is és testét forró hullám járta át, mert egyszerre híve lett az eddig csak rosszaldalról ismert Andorás király úrnak. Valami húzta, vontá, hogy ha nem is kurjanthat, nem tapsolhat, menjen és mutassa meg belső jóérzését a királynak is.

Ifjú tüzzel felpattant, a király széke mellé sietett és a fehér asztalon fekvő finomvonalú jobkezett hirtelen megcsókolta. Hűvös, hideg volt a kéz, mintha nagy, belső indulat minden vért elvitt volna abból, de Emre pap úr mégis azt érezte, hogy ez a királyi kéz, ez a mostani az igazi.

A király ránézett az ifjú papra és megértette annak lelkesedését:

— Ifjú pap uram, ha ezeken volnátok ebben az országban olyanok, mint te, hidd el, többet tett volna édes hazája és népe javára jeruzsálemi Andorás király...

A király környezetéhez tartozó urak lesunyították tekintetüket és nem tudtak szabadulni a gondlattól, hogy ez az ifjú barát legyőzte az egybegyűlteket és diadalt aratott a magát legyőző király úr fölött is.

Dósa Mátyás is felkelt az asztal végétől, a király elé járult és látszott az arcán, szemén, amit mond, azt érzi:

— Király uram, hűségemmel nem dicsekszem, mert én mindig többre tartottam a hűséges tettet, mint a szót. Fogadom, hogy én és maradékaim valamig Dósa él a földön, király urunknak és maradékainak egyforma hűséggel szolgálunk!...

Az ételszagtól terhes borgőzös ebédlőterem hirtelen szentegyházzá emelkedett. Az urak felugráltak az asztal mellől, meglenggették a süvegüket és úgy harsogták:

— Vivát Andorás király urunk, vivát Dósa Mátyás!...

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó Iroda

Jánossy magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálcsay tizennyolc éves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T. 28 72.

Házasság

Magános családtalan 65 éves özvegy ember vagyok, 3 év óta özvegy. Meguntam a magános életet, szeretnék megismerkedni egy hozzáim illő nővel. Józán életű ember vagyok. Van egy család házam, kertemben 200 gyümölcsfa. Címem: Hajdúhadház, Erzsébet-u. 24. A leveleket erre a címre kérem. 901

Betöltendő állások nőknek

Tanulóanyagokat nyomdába és könyvkötősegeket azonnali belépésre keresünk. József kir. hg.-u. 16

Munkásokat jó kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Működgyár, — Fűrdő-utca 2. 902

Középkorú úrnő, aki egy úricsalád gondozását vállalja, fizetéssel otthonra talál. Cím a kiadóhivatalban. 893

Déli Hírlap kézbesítésére asszonyokat, vagy férfiakat felvesszünk. Munkaidő déli 1 órától 3 óráig. Jelentkezni Ferenc József-út 56. szám. Debreceni Újság—Hajdúföld kiadó hivatalában lehet egész nap. 357

Betöltendő állások férfiaknak

Munkásokat jó kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Működgyár, — Fűrdő-utca 2. 903

Allandó munkára óraber és százalékos részesedéssel vilánszerelő segédet felveszek. Fazekas, Péterfia-u. 42. 910

BOLTISZOLGÁT azonnali belépésre keres ifjút-cég. Cím a kiadóhivatalban. 912

Állást kereső nők

Egy jóasszony ajánlókak kisebb háztartásban, magányoshoz is, 15-re, vagy 1-re. Eötvös-u. 81. 207

Állást kereső férfiak

Künyvelésben gyakorlatlan bíró öskeresztény fiatal munkaerő állást keres, lehet pénztárnoki is, kanció van. Levelet — „Megbízható” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 905

Ajánlat

Női meleg szelvények, angóra, gyapjú fonálból megrendelésre készíti Pethő kézimunka, hurkoló, kötőpar, Szent Anna-u. 10. Gyermek macskák készítése. 917-10-w

Bihási-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-w

Szörme bundákat javítottok, alakítottok, festek. Vessék, eladók. Kőváry szűcsmester, püspöki palota I. 31. v. 968

Simonffy-utca 1-b. alatti Frick Imre műköszőrűs kések, borotvák és mindenféle vágó eszközöket szakszerűen készítenek. 377

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beíratkozni állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. 495

Lakás- és szobakereslet

Bütorozott szobát, lehetőleg külön bejárattal, fűrdőszoba, esetleg konyha használattal keresek. Fizetés esetleg természetben is. Dr Váczai T.: 13-21 911

Kereslet

Szalmát, répát veszek — trágya eladó, Teleki-u. 100. 906

Habverő konyhai kis részűst, egy és félkilogramos súlyokat konyhamerleghez, muzsikáló régi képet, régi órákat, régi kőpet, kis ülőkadat, porcellán figurákat, nippelket, régipoharakat megvételre keres háztulajdonos, Maróthy György-u. 21. 561

Csonthulladékok a legmagasabb napi áron veszek. Vankovits, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. Hívásra érte küldök. 936

Használt gramofon lemezt veszünk. Szendrői Sándor zongora, gramofon és hangszerárúrártára Battlyányi-u. 22. 339

Öcska vasat, fémeket, gépet a legmagasabb áron veszek, Vankovits, Pacsirta-utca 17. Telefon: 26-94. 937

Divatcikk

Lámpacruyók, hangulat lámpák készítője Tasnádi Kovács Sándor. Debrecen, Ferenc József-út 46. udvarban. 410

Retikül, divatövet, turbánt, divatapkát, nyakkendőt, divatkendőt, Petriköt, Ferenc József-út 25. 378

Börkesztyűk, retikülök, melltartók, csipőszorítók finom kivitelben kaphatók Bőr István kesztyűsmesternél, Ferenc József-út 20. (Városháza) 320

Finom úridivat cikkeket, szövetet vásároljon Kiss úridivat üzletéből, hol ruháit legutolsó divat szerint tőkletesen szabással készíttik el. Ferenc József-út 16. Alföldi palota. 319

Ékszer, arany, ezüst

Aranyat, ezüstmet, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szalacsényi óra- és ékszerkereskedőnek. Sas-utca 2. 60

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít. olesos garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54 Vidékieknek soronkívül. 673

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkairészeket bármilyet vesz, elad, vagy becserél viltéz Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 26 19. 1874

Czeglédy

Ingatlanforgalmi irodája Kálvin-tér 9. szám. Telefon: 23-55.

A város minden részében kisebb nagyobb család és bérházak, házhelyek, prima tanyás birtokok, kérem irodámat bizalommal felkeresni. 750

Butor

Minek a fényes kirakal amikor olesolban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac u. 71. sz. 1966

Keményfa háló, ebédlő, kredenc, antik fróasztal, nagy tükör, nagy asztal, eladó. Komlóssy-út 15. 515

Egy teljes ebédlő berendezés, bőrhuzatos székekkel eladó. Egeresi igazgató, Derecske. 894

Teljesen új, sötét tölör, fróasztal eladó. Csapó-u. 48. udvar 2-ik lakás. 904

Eladó ház

Beköltözhető családi ház vagy rendezés miatt eladó. Érdeklődni lehet: Kálvin-tér 13. I. emelet, ügyvédi iroda. 903

Alkalmi házvétel. Eladó Borz-utca 16 és Csapó-utca 29. számú érekes többlakásos úrház. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 915

Különféle

Allg használt gyönyörű fekete téli kosztüm, javaszti sötétkék kosztüm, fekete retikül, 38-as női cipők, világoskék női tavasz kabát, egy összecsuhatós vasgőz Rákóczi-u. 20. kapu alatt balra. 914

Eladó új állapotban levő prima perzsaláhbunda, barna báránnyelű és gyermek lengyelbunda és natur csikóbunda. Rothermere-u. 27. kereszépület. 913

Eladó ingóság

Eladó bontásból kikerült faanyagok. Baksai Sándor-u. 6. Népfürdőnél. 909

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén Igazgató: **Somogyi Gábor.**